

Uši a Vítr

DOLEŽAL | ŠINÁGL | MARUSJAK | EZT | LANDA | ODPAD | FLORIÁN | KREJZEK | KVĚTUZOR | VLACH | ŠTÁTÝ LUKÁŠ | TICHÝ

Rozhovor: Jura Doležal (Songs From Utopia)

Songs from Utopia je švýcarská kapela s částečně brněnskými kořeny, kterou můžeme z posledních let znát zejména díky účinkování na Krákoru v Ostopovicích, na festivalu Napříč – Konec léta u Skaláka, Eurotrialogu v Mikulově či brněnském klubu Bajkazyf.

Základní sestavu nyní tvoří duo – Rebekka Zarkava (zpěv, kytary) a Jura Doležal (bicí). Následující povídání vzniklo díky dobrodiní sítě internet a je vedeno s Jurou mluvícím i za Rebekku. Ona sice vládne několika světovými jazyky, ale v mém případě jí to není nic platné. Jura svou (i naši) mateřštinu dosud naštestí nezapomněl.

Jaké byly vaše hudební začátky?

Já jsem vyrůstal v muzikantské rodině. Můj děda byl nadšený hráč na akordeon a elektrické varhany. Byl taky kapelníkem – a to nejenom naší rodinné kapely. Všichni u nás hráli na nějaký hudební nástroj a k tomu se i zpívalo. V hudbě jsme nacházeli únik od té každodenní nepříjemné reality budování reálného socialismu.

V šesti letech jsem začal hrát na housle, takže jsem měl možnost trochu poznat, co to je klasická hudba. Absolvoval jsem i několik koncertů s klavírním doprovodem. Měl jsem ale pocit, že nemám talent, a navíc že se s každým tahem smyčce propadám někam do pekelných sklepů, kde bych určitě nechtěl skončit. Pak jsem si všimnul, že hudba má nejenom melodii ale i rytmus. To mě nejdřív zaujalo a později i nadchlo. A to nadšení mě drží dodnes.

Rebekka, Songs from Utopia, foto: www.songsfromutopia.net

A co Rebekka?

Ta šla rovnou na věc. Jako dítě měla dvě kazety od Beatles – jejich první studiová alba „Please, Please me“ a „With the Beatles“. Ty v tom roce 1963 poslouchala nahoru a dolů neboli furt dokola. Pak už byl jen krůček k tomu, vzít kytaru a zjistit, že se to dá jaksí přibližně zahrát.

pokračování na straně 2

Festival spodních proudů se nekoná:

Festival měl proběhnout v době vydání tohoto čísla novin Uši a Vítr a neuskuteční se z důvodu zákazu kulturních akcí kvůli pandemii koronaviru. Vystoupit měla kapela Hokr, slavící 40 let své existence, přerovská Stará dobrá ruční práce a brněnští Lamram Jam. Akce se měla konat poprvé v brněnském klubu Unleaded coffee, na ul. Hybešova č. 46. V době vydání tohoto čísla je klub nařízením vlády uzavřen.

Současne dáváme na vědomí, že avizované akce na poslední straně tohoto žurnálu mohou proběhnout ve změněné formě, v jiném termínu, nebo taky vůbec. O veškerých změnách se budeme snažit co nejaktuálněji informovat na webu www.spodniproudy.cz

Roste poptávka po konzervách, cukru a dalších skladovatelných potravinách, což způsobuje v některých oblastech jejich nedostatek. Mluvčí největšího řetězce supermarketů řekl, že tyto panické nákupy jsou zbytečné. Nedostatek paliva sice zpomaluje zásobování, ale zboží je na skladech dost. Očekává se, že premiér dnes večer promluví o krizi k národu. Dříve vydané prohlášení ze sídla premiéra říká, že vláda je optimistická. Veřejnost je zatím vyžvána, aby zachovala klid a rozvahu. Asi zavřeli hospody. V posledních dnech byly narychlo vytvářeny podobné krizové štáby ve sklepech radnic a městských úřadů po celé zemi. Pokud opustíte svůj dům, místní úřady jej mohou zabavit pro rodiny bez domova. Nejlepším místem je váš domov. Zůstaňte doma. Pokud někdo zemře, přesuňte tělo do jiné místnosti v domě. Označte tělo jménem a adresou a přikryjte jej co nejtěsněji polyethylenem, papírem, prostěradly nebo dekami. Pokud však bude tělo ve vašem domě více než pět dnů, a pokud bude bezpečné vyjít ven, měli byste tělo prozatímne pohřbit do země nebo jej pokrýt blínou a označit místo pohřbu. Méně významné telefonní linky odpojeny. Za poslední čtyři dny ani prezident, ani jeho tým neodpočívali víc než pár hodin. Zásoby cukrové řepy, mouky a rýže jsou docela dobré...

Připomínají-li váženému čtenáři výše uvedené řádky současnou situaci v naší zemi, nutno konstatovat, že citace pocházejí z katastrofického britského filmu *Threads* (Vlákna) z roku 1984. Mistrně mrazivým a depresivním způsobem snímek popisuje jadernou katastrofu se všemi jejími šílenými aspekty. V dnešním pro lidské plémě nepřilíš optimistickém čase, kdy se mnozí uchylují k rekapitulaci nadčasové Bílé nemoci a hledání paralel se současností, nelze k těmto depkám briskou klasiku *Vlákna* nedoporučit.

Neznamená to, že určitě vypukne válka, ale ta možnost je reálná a všichni na ni musíme být připraveni...

Hudba má nejenom melodii, ale i rytmus

Takže tím se dostáváme k vašim hudebním vzorům. Kdo vás v začátcích nejvíce ovlivnil?

U Rebekky to byla, kromě zmíněných The Beatles, fascinace světa hudebních snů Kate Bush. Později přišli Led Zeppelin, The Doors, Pink Floyd, Janis Joplin, Jimi Hendrix, Frank Zappa a mnoho dalších.

Máš pravdu, když jsem vás poprvé slyšel někdy v roce 2010 na Folkových prázdninách v Náměšti nad Oslavou, byly tam tyto vlivy jednoznačně patrné. Ještě jsem tam cítil možná Patti Smith a Nico. Prostě bylo znát, že ta muzika stojí na pevných základech počtívého bigbítu.

Ano, ale to není zdaleka všechno. V dospívajících letech byla pro Rebekku důležitá i hudba ve stylu reggae – Peter Tosh, Burning Spear a samozřejmě Bob Marley. V 80. letech pak se staršími kolegy muzikanty a kamarády – bluesovými fanoušky – prošla koncertním světem. Na jazzovém festivalu v Montreaux viděla na živo takové legendy jako například B. B. Kinga, Alberta Collinse, Paco de Luciu, Johna McLaughlina, Al Di Meolu a Biréli Lagrèneho. Takže od blues se dostala postupně k jazzu.

No jo, oni na tom Západě měli jiné možnosti než my za železnou oponou. My se dnes můžeme s bronzovými sochami těch idolů v parčíku před hotelem Palace v Montreaux tak akorát vyfotit a pak si je poslechnout z cédéčka. V tom hotelu s výhledem na Ženevské jezero prý vznikla ta slavná Smoke On The Water.

Jo, říká se to.

A co tvoje hudební vzory, předpokládám, že byly (minimálně v těch začátcích) stejné jako u Rebekky.

No samozřejmě, jak jinak. Já jsem taky začínal s The Beatles, a sice s deskou „Abbey Road“, kterou jsem dostal k narozeninám od svého bratra. Neustálým přehráváním jsem ji nejenom téměř ohobloval, ale naučil se ji i nazpaměť. Já

Jura a Rebekka, Songs from Utopia, foto: www.songsfromutopia.net

jsem měl – na rozdíl od Rebekky – ještě další hudební vzory, o jejichž existenci ona neměla, v té době, tušení. Vladimíra Mertu, Vladimíra Mišíka & etc..., Fermátu, Mariána Vargu, Marsyas, Blue Effect, Hanu Hegerovou, Collegium Musicum a tak dále.

Z bubeníků jsou mémi vzory – Buddy Rich, John Bonham, Phil Collins, Chester Thompson, Gene Krupa, Art Blakey, Tony Williams, Max Roach, Bill Bruford, Stewart Copeland, Anton Fig, Matt Cameron a Chester Thompson.

Předpokládám, že Rebekka se u toho jazzu nezastavila.

No to předpokládáš správně. Pokračovala dál k avantgard a free music (Glenn Branca, Kip Hanrahan, John Zorn) a taky k něčemu tvrdšímu – hardcore, grunge, punk and noise (Pavement, Mudhoney, The Melvins, Sonic Youth).

Já jsem taky pokračoval přes Jethro Tull, The Who, Cream, King Crimson, CCR, Stevie

Ray Vaughan and Double Trouble k James Brownovi, The Clash, MC5, Dicku Daleovi, The Jazz Messengers a Tortoise.

No to je síla. Tule fůru úžasně muziky jste pak přetavili ve vlastní tvorbu. Co to vlastně brážete za styl? Do jaké hudební krabičky by se to dalo zařadit?

Patříme momentálně stylove jednak k surf-music, ale i jiným hudebním stylům, jako surf-rock, n'roll, bluesabilly, garage-beat.

Já jsem myslel, že surf-rock jsou nějak ti Beach Boys – takové táblé vlny, které se dají sjíždět, opálená dívčí těla v bikinách a mladí úspěšní muži v jedné ruce s prknem a v druhé s nějakým míchaným drinkem.

Surf music není definován jen Beach Boys, byl to hlavně Dick Dale, který svým virtuózním kytarovým stylem hry a svými instrumentálními skladbami definoval tzv. instrumental surf. Beach Boys – to je tzv. vocal surf. To bylo v letech 1962–1964.

No dobře, musím si doplnit svoje hudební vzdělání. Rád bych se teď zeptal na texty vašich skladeb. Na první pohled je jasné, že to není žádné ladyly lady lou, trpaslíci trávou jdou, že je tam nějaké sdělení. O čem ty texty jsou? Kde je berete? Kdo vám je píše?

Texty píše Rebekka, já jí občas dodávám nějaké podněty. Ale Rebekka je tvoří a píše do finální formy.

Témata těch textů jsou převážně společensko-kritická. Jelikož máme rádi legraci, mnoho těch textů je také docela zábavných. Některé jsou fiktivními příběhy obecně o tom, jak lidstvo dostává mnoho úderů ze všech stran a nevychází z toho jako vítěz.

Na další straně jsou ukázky z textů Songs from Utopia, včetně překladů přátel redakce:

Rebekka, Songs from Utopia na krákoru 2018, foto: Maryen

GINKGO MAN

in the kitchen she writes a poem
a candle spreads a flickering light
she realizes her pen is broken
outside, a humming noise in the night

a candle spreads a flickering light
confused she seeks for another pen
outside, a humming noise in the night
down in the street there is a man

confused she seeks for another pen
meanwhile her thoughts are far in córdoba
down in the street there is a man
she hears him talking to the old ginkgo biloba

meanwhile her thoughts are far in córdoba
as fast as lightning from the space
she hears him talking to the old ginkgo biloba
his branches like fingers move in grace

as fast as lightning from the space
now they even drink a beer
his branches like fingers move in grace
and they go away and disappear

GINKGO MAN (překlad Vilma Galadriel)

píše báseň v kuchyni
svíčka šíří blikavé světlo
vidí, že pero je zlomené
a venku si noc pobrukuje

svíčka šíří blikavé světlo
zmateně hledá jiné pero
venku si pobrukuje noc
a na ulici stojí muž

zmateně hledá jiné pero
a zatímco myslí na Córdobu v dálce
na ulici stojí muž
slyší ho mluvit se starým stromem ginkgo

a zatímco myslí na Córdobu v dálce
rychle jako blesk z oblohy
slyší ho mluvit se starým stromem ginkgo
a jeho větve se pohybují vznešeně jako prsty

rychle jako blesk z oblohy
teď dokonce pijí pivo
jeho větve se pohybují vznešeně jako prsty
a odcházejí spolu a mizí

MUŽ GINKGO (překlad Eva Pulkrty Švédová)

ona v kuchyni píše báseň
svíčka šíří mihotavé světlo
uvědomí si, že pero je zlomené
venku hučí zvuky noci

svíčka šíří mihotavé světlo
zmatená hledá další pero
venku hučí zvuky noci
dole na ulici je muž

zmatená hledá další pero
zatímco její myšlenky bloudí daleko v Córdobě

dole na ulici je muž
Slyší ho, jak mluví se starým ginkgo biloba

zatímco její myšlenky bloudí daleko v Córdobě
rychlé jako blesky z vesmíru
Slyší ho, jak mluví se starým ginkgo biloba
jeho větve se pohybují milosrdně jako prsty

rychlé jako blesky z vesmíru
teď dokonce pijí pivo
jeho větve se pohybují milosrdně jako prsty
a odejdou a zmizí

DANGEROUSITÉ PARADISIAQUE

assise là, tu souris et ton corps se balance d'un côté à l'autre,
comme un arbre bercé par un vent doux.
assis au bar, des gens boivent et parlent et rêvent et mentent et espèrent
et perdent et vieillissent et poursuivent leurs chemins

et nous avons cinquante ans et plus et nous sommes déjà dépassés,
écartés du monde du travail, sans la moindre possibilité de trouver un job – trop
vieux – trop longtemps en vie – trop riches de savoir. et nous ne disons plus oui à
tout et nous ne léchons pas le cue de quiconque: voilà pourquoi.

et nous buvons une bière et encore une bière.
toi, assis sur ton tabouret de bar, tu me regardes avec tes beaux yeux bleus,
tu souris et ton corps se balance doucement d'un côté à l'autre,
comme un arbre dans la brise.

RAJSKÉ NEBEZPEČÍ (překlad Marcela Poučová)

sedíš, usmíváš se a zlehka se pohupuješ ze strany na stranu,
jako strom kolébaný mírným větrem.
lidé za barem sedí a pijí a mluví a sní a lžou a doufají a
prohrávají a stárnou a krácejí svou cestou.

a my, padesátku za sebou, jsme už mimo,
mimo svět práce, bez možnosti si něco najít, jsme moc
staří, moc dlouho žijem, moc toho víme,
na všechno nekývnem, nelezem všem do prdele, no tak proto.

si dáme ještě další pivo.
ty sedíš na barové stoličce,
díváš se na mne svýma krásnýma modrýma očima
usmíváš se a tvé tělo se zlehka houpe ze strany na stranu
jako strom v mírném větru.

*Nádhera. Poslech vašich skladeb s textem v ruce je pro mě mnohem přínosnější. Na závěr
mě ještě zajímá, co plánujete do budoucnosti, a čeho byste chtěli ve své hudební kariéře
dosáhnout?*

V první řadě bychom se chtěli více objevovat na české & slovenské hudební scéně.
Asi bychom měli mít konečně vlastního manažera, což nám mnohdy chybí (takže se
ozvěte, kdyby někdo z vás čtenářů měl o tohle místo zájem). Po letech koncertování
máme sice několik míst a pořadatelů, kteří si nás cení, a pravidelně u nich vystupuje-
me. Mnohokrát se ale setkáváme ze skepsí a do jisté míry s nedostatkem odvahy nás
zařadit do programu těch trochu „známějších“ festivalů a klubů. Nechápu to, proto-
že hrajeme hudbu, kterou publikum v širším smyslu rádo poslouchá. Domnívám se,
že tohle manko není u publika. Páli bychom si, aby se tato situace změnila.
Na nejvyšším stupni priorit našich plánů, je psaní a skládání dobrých songů. A to
s vysokými kvalitativními požadavky na nás samotné. Co možná nejlepší aranže, tex-
ty a hudba – to všechno v kvalitním řemeslném zpracování.
Páli bychom si vystoupit na mezinárodních festivalech jako například Glastonbury,
Primavera Sound, Krákor, Beseda u Bigbítu apod.
Na co se moc těšíme, je práce na novém albu. Ale o tom se zmíním až někdy jindy.

Otázky – Ivo Motl

Sépiovou kostí:

Petr Šinágl

Básník z Přerova (narozen v roce 1962), ovlivněn zejména Lennonem a Bondym. Celý život pracuje v dělnických profesích, jako elektromontér, horník a dnes jako vůdce plavidla, nebo jinými slovy kapitán. V básních, které píše, se snaží o co největší jednoduchost a hledání příběhů. V roce 2018 vystoupil v plátěné scéně na festivalu Krákor v Ostopovicích. Básně v tomto čísle jsou z cyklu Pohádky pro malé děti.

RALF

Znal jsem muže
jmenoval se Ralf
věřte nevěřte byl z Mongolska
v kapse kalhot nosil kámen
když byl v nebezpečí
vytáhl ho
a schoval se pod něj
nebyl blázen
u piva spisovně povídal
a v těžkém delirium tremens
bláznům
svým chraplavým hlasem zazpíval.

SUROVOST

Zoufalství tíše kráčí po krajině
spojení se surovostí
vytváří obrazy zrcadel
obrazy lidských očí
naplněných slovy
slovy beznadějí
přichází další deštivý den
havrani přilétají
černé barvy na polích
falešné tóny
pohledy zklamaných milenců
přes hory
k temným lesům utíkají
a černí ptáci letí
ve výškách ztracení
a na zemi
bílé pavučiny
jako krvavé sliny
se lepí
na zatuchlé zdi i zem
všude je cítit
nepřekonatelná beznadějí
v těle
těle
svobodných milenců
květiny milované
ve svém snu
vidí krásné tváře plné studených barev
které masturbují ve stoncích orchidejí
a pak spadly na zem
v průhledném ženském prádle
náhle uviděli
starověké převlečení
a marnost
co krade tento den
a náhle pochopili
existenci slova
slova beznadějí.

SNĚŽENKY

Nesmíte šlápnout na jejich stín
nesmíte v bahně skrčení
dívat se sami sobě do očí
sněženky se netrhají
to přece každý ví
i Jidáš Iškariotský
až večer
když slunce zapadá
sněženky uvadají
zlomené leží na zemi
a lidé v bahně skrčení
ve stínu věků přežijí
naproti zrcadlům
které do očí nevidí.

LIDSKÁ TVÁŘ

Utíkáš
tvá bílá tvář
slunečním paprskům uniká
z města ven
dnes není tvůj den
nic se nezmění
je pondělí
svou náruč
otvírají
lesy listnaté
ale i stromy vysoké
jsi jiný
pošlapané kapradiny
stopy v trávě
zahladil vánek
šrámy v tváři ale ne
slunečním paprskům unikáš
tam kde není vidět
lidská tvář
jsi jiný
pořád utíkáš.

Důkazy uprostřed čísla:

Fotografie na straně 10 zachycují 9. ročník festivalu Homér's memorial, který proběhnul 10. ledna 2020 v brněnském klubu Yacht.

1) Vladimír Jaromír Horák a Honza Bartoň uvádí na svět novou Vladimírovu knihu, 2) Jakub Chrobák čte své básně za doprovodu Chuděje, 3) performerka a básnířka Káta Brekekex v neotřelém lascivním převlečku, 4) nový objev – skvělá brněnská kapela Plum Dumplings, 5) kontroverzní figura Mongol v neovyklé póze s dechovým nástrojem – Balet Československého rozhlasu, 6) Starý kokot zpívá (nejen) šansony – Záviš při uvedení společné desky s Lubošem Nohavicou, 7) Fido mudruje k Závišově CD, 8) Dnoví lidé: Tereza Smetanová, Luboš Vlach a Marek Sobola.

Autorem fotografií je Dušan Matuška.

Zababóněno:

OTK, Loser Superhero, Guts Pie Earshot, Brno – Fléda

Tak jsme s Bystrou vyrazili na OTkáčka. Z počátku jsem to bral spíš jako povinnost a byl lehce zpruzený. Rozhodně jsem od toho nečekal žádné velké překvapení. Po příchodu na Flédu jsme koupili pívka, sedli si a dlouze mlčeli, jenom občas něco prohodili, jak to my dva umíme.

Ale co to? Z dále vidíme Radkovu hlavu, za chvíli je uvnitř a není s ním nikdo menší než Hanzí, náš spoluobojovník z Točnickovského nájezdu. Fórky, fintičky, fúpky skvělé i ty čtvrté cenové skupiny dávají tušit, že to dnes nebude až tak zabíjí akce.

Za pár okamžiků si náhodou uvědomíme, že už hraje první kapela, Francouzi, žijící v Barceloně – Loser superhero. Mezitím se náš tým rozrůstá o Frodyho z kapely, jejíž jméno jsem si nezapamatoval, ale určitě o nich ještě uslyšíte, neb máme v úmyslu s nimi nahrát split (kapela Evilasmodel, pozn. red).

Vyrazíme tedy k pódiu, kde stojí dva kluci, basák a kytarista, třetí sedí u komplu. Jejich hudba mě okamžitě oslovila. Náladotvorná, emotivní, a jelikož začínám mít v oblíbené kapely bez zpěváků (okultní mystik Robson říká: „Náhody neexistují“), tak mi jejich způsob projevu velmi sedí. Klidné, zadumané, až melancholické pasáže střídají erupce HC výronů, aniž by však byla pomínuta nosná melodie. Určující je podklad z komplu, který oba nástroje doplňují a dohromady to funguje fakt skvěle. To vše je doplněno opravdu působivými projekcemi a vynikajícím zvukem. Při pohledu na spokojené pohledy mých soupeřů si říkám, že to mají nejspíš podobně.

Druzí nastupují OTK. Ještě stačíme prohodit pár obligátních přiblblých vtípků na téma Ježkův zpěv (zpěvák kapely, opravdu kvalitní zvukař a producent, jehož jméno zaslouženě po letech dřiny získává na váze) a už nás zmiňovaný přesvědčuje, že naše poznámky nebyly úplně mimo. Jeho projev je jako vždy nejistý, v tichých pasážích (někdy má člověk strach, že se to celé rozsype), o to víc překvapí chvíle rozjezdu, ve kterých kapela dští energii na všechny strany a nelze jí nic vytknout.

Milé a pro mě velmi blízké je, že kapela působí velmi civilním dojmem, spoluhráči spolu komunikují jak pohledy, tak slovy, a to i v průběhu hraní. Bubeník, basák a klávesista tvoří kompaktní celek, jsou výborně sehraní a kryjí Ježkovi záda v jeho občasných úletech. Z repertoáru

namátkou zazněly: Vlčák, Sopka, Mám svoji zemi rád, Letec, Tupilak a některé pradávné songy, které bohužel neznám. Nejsem si jistý, ale myslím, že též jedna novinka, která vypadala velmi slibně. Přes jisté výhrady, které jsem zde naznačil, jsem byl s jejich setem velmi spokojen. Chvillemi velká legrace, chvílemi hustej atmosférické nářez, únosná míra kiksů, ale hlavně parádní atmosféra. Tahle kapela je opravdu živá. O přestávce se s klukama dělíme o spokojené pocity, vyrážíme na pívko a čekáme na třetí band.

Tím je kapela Guts Pie Earshot, opět bez zpěvu (hurááá!), ve velmi neobvyklém složení: bicí, violoncello. Tohle mě fakt úplně odpálilo. Jsem ochoten uznat, že své zde sehrál i alkohol, ale ta muzika měla sílu jako prase. Dva týpkové, na pódiu absolutně na sebe naladěni, zcela ponoření do své hudby. Muzika hutná, bohatá na nejrůznějších polohy od vážné hudby, přes HC až po Jazz.

Strhující bylo pozorovat, jak před nimi křepčí šťastní lidé a po každé skladbě je odměněn bouřlivými ovacemi, z čehož jsou akterii velmi překvapení a vypadají, že to moc nechápou, ale zároveň je vidět, jak si váží toho, že někdo dokáže takový druh hudby tak vstřícně přijmout. Pro mě absolutní vrchol večera, velmi silný zážitek. Pro doplnění názorové mozaiky uvádím názor pana Bystry, který pravil, že mu to nepřipadlo nijak zajímavé, a proto po chvíli jejich hraní zmizel i s Radkem a Hanzím. Dále na poslední dva songy dorazila Kyjovská bojůvka Lovec, Mireček a Jiří, kteří se tvářili velmi znuděně, pouze Lovec pronesl pár slov uznání. S nimi jsme potom vyrazili na pívko.

Posléze si k nám přisedl Frody se svou partičkou a jali jsme se řešit sračky malé i velké. Ve finále se u našeho stolu asi v pět ráno objevil basák z Loser superhero a něco řešil. Ten den jsme na sebe jenom pokynuli. To jsem ještě netušil, že ho potkám v následujících dnech několikrát.

Celkově mě akce velmi příjemně překvapila. Lidí maximálně sto, atmosféra spíše komorní, výborný zvuk, zajímavá vizuální složka. Jen houšť a větší kapky, Flédo!

Jan Florián, jaro 2006

Filmové okénko:

Když se nepochváliš, nikdo to za tebe neudělá. Společnost Pilot Film, pro kterou pracuji, má poměrně bohatý program. Nedávno jsme do kina pustili drsnou sado-maso romanci Psi nenosí kalhoty. V Brně ji ještě v březnu hrají v Artu. A teď nás čekají další dvě lahůdky:

Vysoká dívka (r. Kantěmir Balagov, 2019)

Rok 1945, Leningrad. Obléhání města trvalo neuvěřitelných 900 dní. Válka zdevastovala celé město i její obyvatele. Mezi zoufalými obyvateli dochází k vraždám, rabování a kanibalismu. V tomto peklu hledají dvě mladé ženy cestu, jak znovu začít žít mezi ruinami zničeného města.

Garantuji vám, že takovou práci s kamerou a barvami jste dlouho neviděli. Balagov je mladý ruský talent, který se vyplatí sledovat.

Žaluji! (r. Roman Polanski, 2019)

Film tak trochu doplácí na Polanského osobní problémy, což je škoda. Jelikož je to film reflektující slavnou Dreyfusovu aféru. A vzhledem k hodnocení je evidentní, že se snímek povedl.

Vojtěch Landa

Ze starých papírů:

Ladislav Klíma: Dopis Franzi Böhlerovi

Z německého originálu přeložila, k vydání připravila, poznámkami a překlady cizojazyčných výrazů opatřila Erika Abrams. Při tomto vydání jsme si dovolili využít ediční práce Eriky Abrams a vydání nakladatelství TORST: Sebrané spisy II. Hominibus – (Praha 2006; dopis č. 127; str. 250, 637 a 747) – a jejich edičního přístupu, který takto ustanovil „verzi poslední ruky“, kterou respektujeme.

Prag, den 18./VI. 1917.

Herr Herr, herrlicher, herrischer, höchster Held! Närrisches Herz unter dem Mefistoantlitz! Aller Talente goldene Büchse! Nichtsnutziges, durchprügelnswerthes Genie! Juppiter-Priapus! Musik- und Musengott Apollo und Schnapsgott Dionysos in einer Person! grosser Unter-einen-Hut-Bringer des apollinischen und dionysischen Elements in der Tonkunst! Du Alcoholismi utriusque doctor et magister! a der frommen deutschen Sauflust, Saufkunst Incorporation! Frosch aus Auerbachschem Keller!¹ der Du ein gewaltiger Biervertilger, Weinvernichter, Schnapswegschaffer bist, den Erzfeind der Menschheit durch Feindschaft nicht: durch Liebe echt christlich siegreich bekämpfst! Flaschencaesar Du! Abstinente von jedweder Abstinenz — — mein bewunderter, mich bizar anziehender, geliebter Freund!

Fürerst: Sonnabends² abends klingelte ich an der Böhlerthür nit, weil es ein lützel spät war, als ich vorbeifuhr.. Nichtsdestoweniger schwankte ich heftig in meinem Herz, weil Deine Flüssigkeiten ebenso spirituos zu sein pflegen wie Deine Worte spirituel; war aber schliesslich so scheisslich nüchtern, dass ich nicht Muth finden konnte, Deine mystischen, féerisch halbdunklen, dunkel riechenden, kellerkühlen Gemächer, allwo grünliche Alkoholgeisterchen freundlich spuken, zierliche, winzige Weinsylphen tanzend die Menschenhäupter umflattern und plumpe Brandweinfellen sich auf dem Fussboden wälzen.., — diese Gemächer zu entweihen. Doch gerade diese Imaginationen lockten mich zu Dir, ich schwankte, wankte.., da erinnerte ich — da erinnere ich mich jetzt, erst jetzt, dass ich eigentlich ein Abstinente bin! Und jene Inschrift, grässlicher als Dantes „Lasciate —“ erschien vor meinen Augen, — jenes : Nur den Alkoholikern Eintritt gestattet! — und ich fuhr, Schwärze und Schwere in der Seele, meines Weges furbass. Doch, hoffe ich, werden mir für diesen Entschluss Deine versoffenen lares et penates,^b sowie auch Dein nicht minder, — obwohl selbstverständlich immer lieblich versoffenes Häschen,³ Dank wissen. Zweitens. Tiefgerührt danke ich für Deinen Brief und Einladung. Wenn ein grosser Deutscher in einem langen, poëseivollen Briefe, der sprachlich tadellos und direkt vorbildlich ist für tschechische Schriftsteller aller künftigen Jahrtausende,⁴ — wenn er zu diesem Arschlöcher-Jargon kondescendiert, — darf man nicht hierin ein untrüglisches Anzeichen, die erste kalte Morgenröthe des Grossen Tschechischen Tages erblicken, dessen Ahnung jetzo alle Tschechenherzen und Tschechenkämme hochschwollen lässt — ? — Was dann Deine versoffenen Erdbeeren betrifft, so will ich diesmal meiner strengen Abstinenz untreu werden, — lediglich deshalb, um des Atheismus nicht verdächtig zu werden (was bei einem Solipsisten, aber nur bei ihm, das Entsetzlichste wäre). Hoffentlich wirst Du es als Charakterlosigkeit nicht deuten, da Dir sattsam bekannt ist, dass ich mich gegen den Abstinentismus bisher nie versündigt habe. Ich denke aber, dass die Sache keine Eile hat : Jetzt sind die Erdbeeren stinkig theuer (6–8 Kr 1 Kg.); wenn ihr Preis sinken wird, wird es, nach dem calcul de la probabilité,^c grössere Portionen bei Dir geben; grössere Portionen aber brauchen grössere Weinquantitäten, grosse Weinquantitäten sind aber ein unter allen Umständen erstrebenswerthes Ziel.

Ansonsten werde ich mir erlauben, Dich Mittwoch⁵ ca. 1 1/4 der blöden Zeit⁶ zu besuchen. Ehrerbietige Grüsse an Dein liebreizendes und liebeiches, eiercognakseliges, rauchendes, karbanierendes, filosofisches Fraulein! Vergiss auch nicht, bitte ich sehr, den Hasen auf dem Klavier zu grüssen und küssen von mir — auch Deine Schlange⁷ (Häschen ist damit nicht gemeint). Ich hoffe, dass Du, schnöder Zauberer, mit Deiner göttlichen Konnivenz entgegennehmen wirst diesen witzarmen, wortreichen, plumpen Brief

des
plumpen Mistkäfers, menschengewordenen Schmutzes,
des stinkenden Schattens des Schattens eines Schattens,
des schuftigen Abstinenten

L. K.

Překlady cizojazyčných výrazů:

- a. doktore a mistře alkoholismu pod obojí.
- b. lárové a penáti.
- c. <dle> počtu pravděpodobnosti.

[Praha, 18./VI. 1917.

Vznešený pane, nádherný, nadvládny, nade vším povýšený hrdino! Bláznovské srdce pod mefistofelskou tváří! Všechnu talentů zlatá skříňko! Ničemný, výpraskuhodný genie! Juppitere-Priape! Bože hudby a mus Apollone a bože kořalky Dionyse v jedné osobě! velký sjednotiteli apollinských a dionyských prvků v hudebním umění! Ty alcoholismi utriusque doctor et magister!^a ty ztělesnění zbožného germanského pijáctví, pijáckého umění! Froschi z Auerbachova sklepa!¹ Ty, kdož jsi mocným liquidatorem piva, ničitelem vína, pohltitelem kořalky, jenž úhlavního nepřítele lidstva ne nepřátelstvím: láskou v pravdě křesťanskou vítězně potíráš! Ty flaškový Caesare! Abstinente veškeré abstinence — — můj obdivovaný, mne bizzarně přitahující, milovaný příteli!

Nejdřív: V sobotu² večer jsem u Böhlerových dveří nezazvonil, protože bylo už trošinku pozdě, když jsem jel kolem... Nicméně kolísalo mé srdce prudce, neboť Tvé tekutiny bývají tak spirituosní, jako Tvá slova sprituellní; konec konců jsem byl ale tak k srání střízlivý, že neodvážil jsem se znesvětit Tvé mystické, féericky šerosvitné, šerem vonící, sklepně chladné komnaty, v nichž přívětivě straší nazelenalí alkoholní skřítkové, křehké droboučké vinné sylfy víří kol lidských hlav a nemotorní kořalkoví koboldi se válí po podlaze... Avšak právě tyto fantasie lákaly mne k Tobě, kolísal jsem, váhal..., tu jsem si vzpomněl — teď si vzpomínám, teprve teď, že jsem vlastně abstinent! A onen nápis, děsnější než Danteovo „Lasciate —“, se mi zjevil před očima, — ono: Vstup dovolen pouze alkoholikům! — a jel jsem, v duši tmou a tíží, dál svou cestou. Doufám však, že mi za toto rozhodnutí budou Tvoji ožralí lares et penates^b vděční, podobně jako Tvé neméně — ač samozřejmě vždy roztomile ožralé Häschen.³

Za druhé. S hlubokým dojetím děkuji za Tvůj dopis a pozvání. Když se velký Němec v dlouhém, poetickém listě, jenž je jazykově bezvadný a přímo vzorem pro české spisovatele všech budoucích tisíciletí⁴ — když se snížil k této hantýrce prdůlů, — nelze v tom spatřovat neklamné znamení, první chladné červánky Velkého Českého Dne, jehož tušení teď nadouvá všechna česká srdce a české hřebínky — ? — Co se týče Tvých ožralých jahod, chci se tentokrát zpronevěřit své přísné abstinenci, — jen proto, abych neupadl v podezření z atheismu (což u solipsisty, ale jen u něho, bylo by to nejstrašlivější). Snad to nebudeš chápat jako bezkarakternost, přece je Ti dostatečně známo, že jsem se dosud nikdy proti abstinencismu neprovinil. Myslím si však, že věc nespěchá: Jahody jsou teď hnusně drahé (6–8 k. 1 kg); klesne-li jejich cena, budou u Tebe dle calcul de la probabilité^c větší porce; větší porce ovšem vyžadují větší quantity vína, velké quantity vína jsou ovšem cílem, o nějž se má usilovat za všech okolností.

Jinak si dovolím Tě navštívit ve středu⁵ asi v 1 1/4 blbého času.⁶ Uctivé pozdravy Tvé láskyhodné a láskyplné vaječný koňakářce, kouřící, karbaníci ženušce- filosofce! Nezapomeň též, snažně prosím, pozdravit a políbit ode mne zajíce na klavíru — též Tvého hada⁷ (Häschen tím nemám na mysli). Doufám, že Ty, ohavný kouzelníku, přijmeš se svou božskou shovívavostí tento málo vtipný, mnohomluvný, nejapný dopis

nejapného hovnivála, ztělesněné špíny,
smrdutého stínu stínu stínu,
bídáckého abstinenta

L. K.]

Poznámky:

List formátu 23,2 × 29,5 (ER) inkoustem popsaný po obou stranách; LA PNP, fond Ladislav Klíma, 1/91/462.

1. Z páté scény prvního dílu Goethova Fausta.

2. Tj. 16. června.

3. „Zajíček“ (rozuměj: brouček) bylo něžné pojmenování, jež Böhler dával své družce Marii Fasslové (1899–1993). Seznámili se u Eichlera, kde pracovala v kanceláři, a ač pocházela z přísně katolicky založeného sudetoněmeckého kraje (u Vejprtu), žili spolu v nemanželském svazku do narození třetího dítěte v předvečer odstěhování do Německa roku 1921. Navázala potom s Klímou přátelskou až milostnou korespondenci, která se vyznačuje spirituální dimensí zcela ojedinělou mezi všemi filosofovými epistolárními flirty. Po Klímově smrti zachránila jak rukopis románu Der Gang der blinden Schlange zur Wahrheit [Pochod slepého hada k pravdě], tak i všechny jeho (dnes známé) dopisy jí a též Böhlerovi, přes krach manželství, bombardování Drážďan a útěk z NDR v padesátých letech. Její Klímou zde zmiňované opilství dlužno brát — aspoň zatím — cum grano salis; jak mu sama napíše z Giessenu 21. ledna 1924: „[Böhler] trinkt vielleicht mehr als in Prag, aber er hat sich mit der Zeit eine schöne Übung angesoffen, es schadet seiner Gesundheit nicht sichtbar, seiner Stellung wenig — und mir — ich habe mich dazu bekehrt, selbst tüchtig mitzutrinken — so kann auch ich es leichter ertragen —.“ [(Böhler) pije snad víc než v Praze, ale časem získal v chlastu pěkný cvik, jeho zdraví to viditelně neškodí, jeho postavení málo — a mně — já se obrátila a sama už s chutí popíjím s ním — tak to dokážu i lépe snášet —.] (LA PNP, fond Jaroslav Kabeš)

4. Dopis je dnes nezvěstný, ale lze zde citovat první ukázkou Böhlerovy češtiny, která se nám dochovala: text písničky ze srpna 1915. Slovní zásoba snad prozrazuje už jistý Klímův vliv: „Kruci prdel aleluja amen, česká hudba, česky holki, česki vuřt, česko pivo, Ježíž Ježíž! Staropramen — česki buchtí, knedlíki, skrs krk strč prst — Sláva ti, plzenski pivovar — Moje ucta! Sokole! Na ztar!“ (LA PNP, fond Ladislav Klíma, 1/91/763)

5. Tj. 20. června.

6. Srov. dopis 83, pozn. 3 nebo i — bez citového zabarvení — dopis 123.*

7. Smysl, na první pohled dnes nejasný, je snad třeba hledat v džungli předhistorie hadího románu, který Klíma za několik měsíců začne s Böhlerem psát.

(*Pro obě viz Sebrané spisy II. Hominibus; pozn. redakce Uši a Vítr)

Ladislav Klíma na fotografii Miloše Srba, Sázava, 17. srpna 1924

INZERCE:

Tel.: +420 542 210 46
info@jacobbrno.cz
Brno, Jakubské náměstí 7

Jacob

Ať už Vás uchvátí naše skvělá poloha,
osobní přístup nebo jedinečné skloubení tradice a moderny,
jedno je jisté – už nikdy nebudete chtít jít jinam.

Podivuhodné necesty: Necestou na čáru aneb pře o překračování hranic

jako pěna
mlčí mile

– emanace ema – žena nitě
rozcestím schizoidně je roztřepená
roztřesená

jako muří nohy nevázané touhy

mlčí jako pěna

její tělo vláká vlákno

ohněm napálený

jako svíce knot

chvějící se kokot

jako nit k cívce

vine se eman k té dívce divoce

tření rozznít ohnivě jazyky

navléká se do jehly tak dlouho

až jí ucho upadne

a ema začne sebou šít

požárnímú čidlu začne z toho harašit

emana s emou něco takového nemůže odstrašit

požární hláška počíná hystericky halasit

firenado leží si na uchu

(Firenado je složeninou slov fire a tornado. Slovo označuje ohnivá tornáda, tedy ohňáda. Ohňáda jsou přírodním úkazem obvykle se objevujícím ve větrném počasí na místech velkých lesních požárů.)

načasovaná bomba tiká

až upadne do ticha

stěny sice mají uši

ale vůbec netuší

že ohnivá vůně má duši

fizlův nos nemá o puchu lopuchu ani potuchu

(natož o vůni)

tak dlouho se navléká jehla do nitě ducha

až jí ucho upadne... do stohu

a už to fajruje

předtucha čenichá

něco čuje

očichávání na oči deleguje

až z toho oslepne a neví dne ni nit

utrhne se na podřízenou šajbu

(dozorové orgány mají vši všude)

jehla na desce se zakucká

nit zacucká

do ucha gramofonu ubytuje se štěnice

zátylí se rozptýlí

a dřavá sítnice se vylije z břehů

v oku okultizmu

vlasec zpravodajské sítě se zasekne

slza zaleskne

a zapře si nos mezi očima

(kde jsou ty časy kdy ORL kliniky byly všude)

ucho je zkrátka v čudu a pude...

ohně za/pudit

koloidní spirála vnitřního ucha

vstoupila do ohně ochotně

prošla velbloudem

a utrhlá si zvuk od huby

požární alarm se odmlčel

pachatelkou požáru je svěží emanace

(emanace – z lat. emanatio = 1. vyzařování, vytékání, výron; emanere = řinout, tryskat; 2. radioaktivní plynný izotop radonu; 3. vznikání nižšího z vyšší jednotky)

(eman = dřívější označení jednotky radioaktivity – nyní becquerel)

Louis Réard představil v červenci 1946 v Paříži nové plavky se sloganem „bikiny – menší než nejmenší plavky na světě“ made in nic na světě subjadernosti.

eman to vydýchává

na bikin atolů

melou se kill těla nahoru dolů

příliš horká káva

na kanapi leží

ale kdeže trýzeň

je v nich aktivní sopečný jícen

vřící ohnivá síla

výheň dává se do díla

hořící chůze slaměný panák

v hlavě seno

na hlavě slamák oh...

emo ohňádo

slimák slaměný

slaměný vdovec

vstoupil si do rány

bez zaváhání

oheň rozfoukly větry rozhraní

měl se dál k světlu

chopil kýbl větru

uchopily ho ohnivě kleště

bylo mu to málo

chtěl ještě

oheň ubytoval se mu v plicích

patrně nastálo

paliva však neubývalo

plamen plápolal

aniž palivo by stravoval

oheň tvořil si z něj své dílo

být k obrazu sloupu ohnivého

docela se emanovi líbilo

love hot vhod

ohněm těhotný vchod

připraven je na porod

pochodem pochodeň

ohnivá loď ve tvaru srdcového esa

stoupá na nebesa

na prach a popel eman je spálen

amen

oheň z něho prýští

čeká na příští

je hořící hranicí

kráčí ohnivou ulicí

z popele má ruku

zbaven jiných nároků

k tomuto ohni stvořen

pochodující chodec vyhořený předem
shořen!

již není čím býval

nyň je z/něj vící... ohnivá síla

sbohem...

(Oheň je forma boření. Označuje kombinaci světla a velkého množství tepla, které se uvolňuje při rychlé a samoudržující se exotermické oxidaci hořlavých plynů, které se uvolňují z paliva bořením. Teplo a světlo je vytvářeno plameny, které se pohybují nad palivem.)

větrné válečné věty uhání do dáli

jenže říkej větru netrub

je mu to fuk

na cí vrub čeho čehý hot?!

do ohně to vhod'

ať již doutná v/něm

oheň

hoří plaňka

hoří paluba

hoří oblaka

hoří stráž

hoří tava

ucho shořelo

jehla si ho našla

ohnivé ucho

zařinčelo

stohem hluchoty prostrčil se trychtýř

velbloudem prošel

hoří i on

hoří les

pět peněz... pět peněz...

plamenům přeskočilo

oheň přeskočil

na celé polesí

to se hodí... lahodí si na lodi v jahodí

česnekový gurmán

jajn

hubbou je nejen chůze

ale i vznášení

sebou kácení

povznášení

chytání se poslední nitě

usnášení se na míse

zapaluje se upaluje zháší

así mu haraší

u sta hromů

její ústa

úcta

umí se pro věc zapálit

hořících česneků stoh

sympatická vlákna to asi nerozchodí

reflexním potrubím v míse

mícha svislý prýč

cukr a bič

misionář emanulel má nervy

na gordický uzel

nit nic

ema má nervy v kýblu
uzel je v míse
nit nic
ema má mísu mízý
eman mízí

zápalná šňůra
odpočítává zážeh
ema plamenomedem
celoplošně to vzala
panenská půda vzňala
žárem rozpukala
cesta to vzdala
jáma počala
à la emanuela
(to jest v překladě „s námi bůh“)

eman hoří jak sto stohů
pedálem putování
noha co nohu
následuje rozpolcenost polní
jáma v uchu
jáma za horama a kyvadlo
velký vápno
malý vápno
v uchu vlákno
uvnitř džbánu jsou jaderné těstoviny
hustota 10miliardkrát hustší
odvrácené ucho zrcadla
ve džbánu česneková duše
vše ve všem
a nit ho nepohlí
izomorfní bližní v mlázi
z údivu nevychází
eman žárem
omládl jak metuzalém

přitulil se tělem
stal se ohněm
lehl popelem
oněm
the food of love
prvočesneku prvek
lahodný jak lák od okurek

česnek v nálevu
silou podoben je lvu
je to rek
přesná datace není známa
utekla z transportu do neznáma

Jajín

Úhly pohledu: Literatura nemá žádná pravidla...

Až na jedno. Nikdy rozhořčeně neútočte na kritiky vašeho psaní. Zdánlivě snadné pravidlo, ale je téměř nemožné se jím řídit. Pro autora je dílo vše, ač na veřejnosti sebevíc předstírá, jak je nad věcí. Pošlapat něčí dílo, to je dýka přímo do srdce. Jistě sám autor své psaní hanit může, to je jiná věc, ale jiní! Naše ego nám ale nedovolí nechat to plavat. Neodpovědět. Příkladů hádek autorů s kritiky jsou tisíce. Já zmíním ten poslední. Karel Škrabal, ač vydal řadu sbírek, bývá jedním z nejkritizovanějších autorů. Důvod je zřejmý. Jeho psaní je velmi radikální a „nebásnické“, tudíž nejvíce vybízí k výkřiku: „tahle není žádná poezie!“

Nejsem žádným velkým znalcem jeho poezie, ale ještě jako správce serveru Literarni.cz jsem například nadšeně sdílel jeho ostrou kritiku nepřijetí 50 syrských sirotků. Báseň sdílel i Tvar a další čtené servery, takže se stalo něco, co se téměř nikdy neděje. Pouhá báseň kolovala internetem takovou rychlostí, jako by to byla nějaká obnažená prsa hezké dívky či roztomilý pejsek. Virální poezie to byla proto, že byla silná, úderná a vtipná. To, po čem touží každý autor. Napsat slova, která udeří. Zarezonují. Stejně tak nelze nezmínit Škrabalovu (skupina Vitrholc) slavnou píseň s textem: Matěji Holane, Ruce pryč od Adamova.

O to víc jsem byl zklamán, když jsem si v jeho chvílce poezie přečetl následující báseň:

*Směšné jako rozhořčení na Letenské partě
Blbé jako názory na Poezii pro každý den
Marné jako nachcat do telefonu*

Směšné jako napsat uraženou báseň kritikům, chce se mi dodat. Když pomínu laciný a dosti hloupý útok na občanskou iniciativu, zůstane verš zaměřený na Facebookovou skupinu Poezie pro každý den, kde má právě Škrabal mnoho nepřátel. Zdá se to být tak snadné, ignorovat jednu hloupou skupinu na Facebooku. Kolik jich jen na internetu je a všechny jsou plné lidí, kteří si připadají strašně důležití! Přesto to autor nedokáže. Ego je to, co nás táhne ke dnu. Ale bez ega bychom vůbec nepsali. Tak co teď s tím? Nechce se mi končit kritikou, té je všude dost. Tak dávám k dobru i jednu novou báseň, která se mi od něj líbí:

Předpivo

*Říkáme tomu
předpivo*

*Dva teplý labváče
s tchánem
v sobotu dopoledne
v krámě v Troškově*

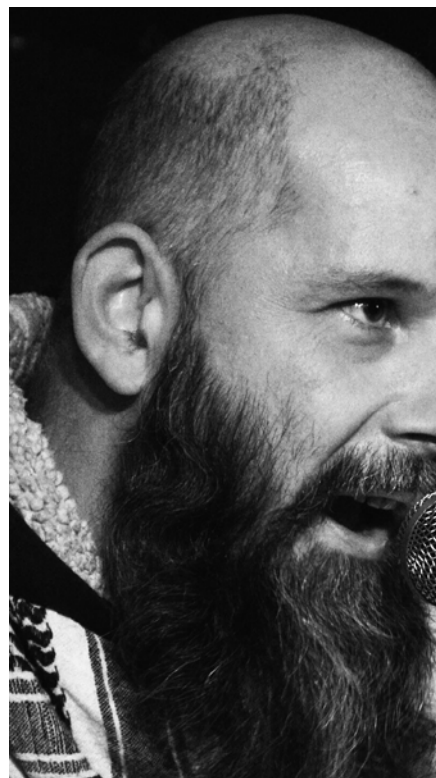
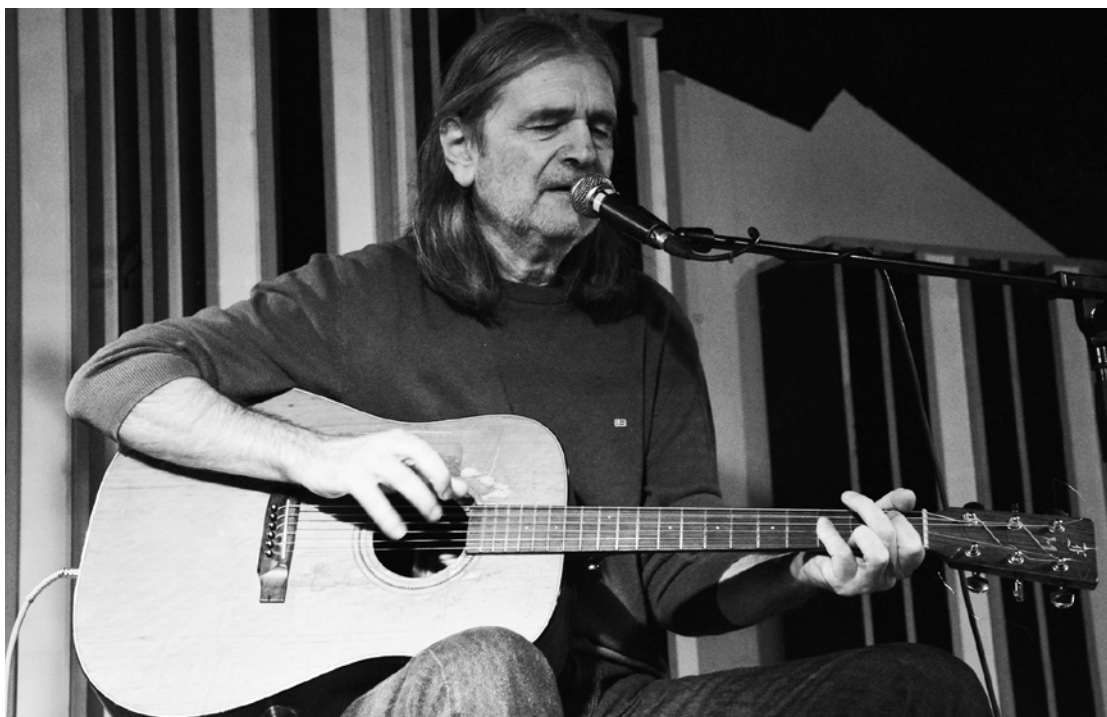
*Chutnej jak pochcanej pomeranč
ale chutnej*

*a my jsme šťastní
že si můžem dělat
co chcem*

Vojtěch Landa

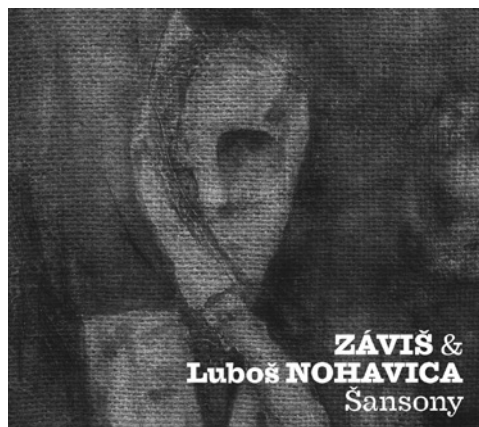
Karel Škrabal, Foto: Krista Kašpar

Recenze: Starý kokot zpívá šansony

Záviš & Luboš Nohavica, Šansony, CD, Ears&Wind Records, 2019

Sice jim to trochu trvalo (nahrávka je z roku 2017), ale Fido se Závišem a Lubošem Nohavicou nám k Vánocům 2019 nadělili cédéčko. Křest proběhl 10. ledna na Homérově memoriálu, zřejmě prvním letošním večírku, kde si všichni ještě léčili silvestrovskou kocovinu. Bard byl při prezentaci nového CD a) bez kla-

Záviš ovšem nemá zapotřebí cokoli prohlašovat, protože za něj mluví činy. Ať se tváří, jak chce, pozornějšímu posluchači nemůže uniknout, že i jeho největší hity jsou zkrátka dobrá poezie. Ano, naživo dělá, zřejmě z vrozeného tvůrčího studu, všechno proto, aby si toho nikdo nevšiml. Ovšem na zvukových nosičích či na papíře, když už nemůže posluchačovu či čtenářovu pozornost nijak rozptýlit, se tato skutečnost stává evidentní.

Co se týká nesmrtnosti, Závišovy a Nohavicovy Šansony jsou jedním ze střípků, ze kterých, pokud to ovšem bude někoho zajímat, bude možné za čas poskládat melancholický obraz všednodennosti snad poslední generace bílého muže, která měla to štěstí, že mohla být ve všech směrech nekorektní, ale přesto se jí nepodařilo vybědnout ze šedi banality. Takže závěrem: ten starý kokot Záviš nám se sebeironií sobě vlastní zase jednou předvedl, že všechno, na co šáhne, má koule, a i když zpívá opravdové šansony, je to dobrý bigbít. Díky za ty dary!

Marcela Poučová

víristy b) chápavý, nechtěl publikum rozjitřené návratem do alkoholové rovnováhy příliš desorientovat, a tak vsadil na repertoárovou klasiku.

Recenzentku ovšem neobelstil, protože ta si jeho nejnovější klenot pustila k balení dárků několik dní předtím. Zmíněná osoba sice prd rozumí hudbě, ale o tom, jak má takový šanson vypadat, má jemné povědomí. A zcela upřímně, nemá tento žánr ráda. Proč? Protože jak si valná většina publika plete pojem a průjem, tak si plete šanson a cajdák. Někteří z vrzalů s přemrštěnými intelektuálními ambicemi na to spoléhají, a protože nejsou schopni žádného pořádného bigbítu, prohlašují, že to co píšou a zpívají, je na rozdíl od bigbítu umění.

Péčí labelu Ears&Wind Records již Závišovi vyšlo:

2010 CD ZÁVIŠ A JOSEF KLÍČ – *Naživo za pivo*

2013 kniha ZÁVIŠ – *Oběšený Petr*

2014 CD ZÁVIŠ – *K tomu nic*

2016 CD ZÁVIŠ – *Závišova dvanáctka*

2018 CD ZÁVIŠ – *U prdle*

Dosud nerozebrané tituly k mání na www.drevenacikada.cz

Poházené vnitřnosti: Úplněk

*Měsíc s ním házel
sem a tam
jako s vodou v moři
Ten kdo lže
umírá sám
protože se druhých bojí...*

Ludvík unaveně vstal ze židle, dal ruce v bok a protáhnul si záda. Zaklonil hlavu a chvíli nehnutě pozoroval strop. Nic se nedělo. Mapa byla na svém místě, lustr stále hluboce ponořený v moři a pevnina se zdála být pořád stejně velkou. Nadechl se, zavřel oči a s hlavou stále zakloněnou se pokoušel co nejdéle zadržet dech. Nemyslel na nic. Vnímál to neměnné noční ticho s vysvobozením. Dum, dum! Pootevřeným oknem zaslechl dunivou ránu, to jak auto najelo na uvolněný poklop kanálu. Dum, dum! Hlasitě vypustil zbývající vzduch z plic. Bylo po tichu.

Když opět usednul ke stolu, zavřel Cizince a položil jej na hromádku dalších knih. Něco ho napadlo. Přitáhnul si blíž klávesnici, zaostřil zrak na monitor, pak zpět na klávesnici a pomalu začal vytukávat text. Psal ukazováčky, jen když se potřeboval na chvíli zamyslet, tak do mezerníku furiantsky uhodil palcem. Po hodině, kdy již cítil, že nepohne zády, se opřel o opěradlo, zapálil si cigaretu a začal číst to, co napsal. Byl spokojen. Pak celý text označil myší a smazal jej. Byl čas jít spát. Bylo už ráno. Okno zavřel ve chvíli, kdy začal rozjezd tramvají.

Ležel na břiše, peřinu až ke krku. Přemýšlel o tom, v jaké večerce si koupí snídaní a cigára. Lustr v moři již nesvítil a on usnul.

Ocitl se poblíž Kalkaty. Nevěděl proč, ale tušil, že musí utíkat. Zatraceně

rychle utíkat. Byli všude kolem něj. Kdyby ho chytili, byl by s ním konec. Žádné zajetí, ale rovnou smrt. Přes rameno přehozenou dřevěnou pušku a plné kapsy nábojů, jejichž váha mu ztěžovala běh. Na čele tečku. Jako terč. Kruh jeho pronásledovatelů se zmenšoval. Byl v pasti. Příšerné vedro, na jaké se nedá zvyknout. Třeba se mu to podaří. A možná taky ne. Stále nechápal, co se to děje. Ještě je šance. Ještě stále tu je.

Když se zalitý potem probudil, byla venku tma. Snažil se zorientovat, kde vlastně je. Když nahmatl peřinu, oddychl si. Posadil se na posteli a očima mžoural na zšeřelou místnost, kterou spoře osvětloval rozsvícený monitor. V hrnku měl studené kafe. U první cigarety se rozkašlal, u druhé začal uvažovat. Dnes to již napíše celé. A nic a nikoho nevynechá. Bude psát dlouho. O celém svém životě, o kámoších, kterým věřil, a kteří jej zradili, a které zradil on, o tom, jak nemá rád lháře a farizejské. O těch, kteří se skrývali ve stádu a teď se bijí v prsa, že stádo je hnus. O těch novodobých bojovnících, kteří bojují proti průměrnosti, ze které sami vyšli. O lidech, kterým se raději začal vyhýbat, aby si zachoval páteř. A o těch několika málo, kterých si nesmírně vážil. O sebevědomí na rozdávání, o cti. O přetvářce, falši a řečech. O lži a o pravdě.

A až to napíše, tak to uloží a nic mazat nebude.

Když pak seděl u počítače, povšiml si lesklého náboje, který ležel pod monitorem. Opatrně jej vzal do ruky a pozorně si jej prohlížel. Něco mu připomínal.

Dum, dum! Pootevřeným oknem zaslechl dunivou ránu, to jak auto najelo na uvolněný poklop kanálu. Dum, dum!

Hynek Tichý

Svjet podle Květuzora:

Vo čelenádách

Nescu nespát. Mrdne, mrdne mne co nevidět. Nějní, neeksisťuje konečná. Najít pokoja nendě. Utrpeňi střídá utrpeňi. Každé další restart je jak by ti cvakali bradavky tupěma ščipačkama a to je taky névíc néintenzivněšij vjem co si jeden z tyho restarta zpomíná. Tenkrát, mám to dost v mlze, sme snad neběli vopatreňi týma implantáty co nás každýho jedínýho majó pod kontroló každé vokamžik byťi. Dalo sa tehďa bježne flákat, nekde sa zašit mimo dohled. Dalo sa mňet myšlenky a dalo sa, pokavaď si človjek dával kurevskyho majzla aj dělat doteky s jinýma bytostýma a zpomínám si, že fotr, co běl pré ešče můj biologické fotr, jako že si mňa vymrdali s mamó tými doteky a třením a pak ju napustil mrdkó, jak sa tehďa haranťi pořizovali láskó a mrdáním a jak sem běl aňi já přišlé z lůna matky. Jednó fotr přinesl vopravďicky víno ve vopravďické flašce s vopravďickó viňetó a chlastali ho s Ráchel a s Evó v tunelu pod staňicó nadzemky co běl temné a vopuščené, a šlo tam nekdy chytit čer-va, tam si myslíli že bezhlavci, jak sme řikali špizovacimu zařízeňi, pajnz mňelo akurát tři prdele chobotov, čidel a tykadel, ale nemňelo to jináč nijakó formu, myslíli si fotr s tyma buchtama ze staréch časov, že jich při tem lem-ťání z flašky neuvidá. To sem tehďa fotra viděl posledně, bo tam zařízeňi uvidálo, přihókaly sojčičky, tým třem nasadily čelenády a fotr šel aj se svéma milena Ráchel a Evó fofrem za mamó a žádné nemňel tucha kam. Byl sem sirota, dřívějác by sa řeklo dečko ulice, dřív ešče ulic eksistovalo. Všade sa bezhlavci nevyskytovali, aspoň sem si meslil že sa nevyskytují, možná mňa enem nechávali bět, neškodnó sirotu, hňupa pohozenýho, ušatyho. Svjet, aspoň ten v němž mne bylo umožňeny přežívat jak běl neutěšené a šedivé sa definitivně vykurvil až s implantátem, keré do každého jedíného vpravili nejakým bordelem z ovzducha. Jeden se naděchal aňi nevjedil čeho sa naděchal a už běl jejich a musil sa starat a nemohnul mudrovat, bo když moc mudroval, tak přijeli sojčičky a restartovali jé, a to bolí jako kurva, jakoby ti strčili pytel do svjeráka a co pjet minut přitahovali kličkó. Stali sme sa poslušnéma lótkami, co si systematicky dobíjáj te kredite do týho implantáta, co po vdechnutí sroste s buňkama v tělu a nendě jé vyříznót, ani heknót, aňi vykadt. Žádné hrdina, žádné Metriks pičo. Sceš déchat, šlapeš brázdu a dobíjáš kredit. Nesceš déchat, máš smolu, dokvačijó sojčičky a restartují tá a budeš šlapat brázdu ať sceš a nebo nesceš. Pokavaď nepomožó aňi vopakovany restarte, přijedó sojčičky, nasadíjáj ti čelenádu, trocha to zajiskří a už tá žádné níkdá neuvidi úplně jak mamu, fotra, Evu, Ráchel a vostatňi co už sme níkdá neuvidáli. Tehďa když ten neviditelné bordel začal lítat ovzduchem sem dostal nejakých patnáct startoních kreditov jako asi na uvítanó a to je tak zásoba na basu civka, gram fetu bo rychlovku se špinavó šettkó ve virtuální

realité, pajnz vopravďicky šettky byly jakými výnosem zrušeny. Běl to jeden z prvňich výnosů vo jedínym pohľavi. Sto přejítí po přechodu pro chodcov, dvoje kopání do chudáka co sa nák proviňil protiváj výnosom, nebo tuba vitamínov na tédeň. Kredit sa dá získat modlitbó, pjet kreditu za udání konkrétního přestupka, dva kredite za upozornění na nepravost. Třicet kreditov za játro, šest kreditov za vodbjer spermata, sto kreditov za voko, půl kredita za zub. Vyďelat sa kredite dájó težbó sajrajta, za kilo sajrajta je aj padesát kreditov. Zkušene při získání kila sajrajta přinde aňi ne vo tédeň života a dostane padesát kreditov. Spaňi stojí 40 kreditov. Nemyslim tým spaňi v posteli doma, nebo v hotelu jak to bývalo dřívějác, teďkonc už žádný hotele, aňi domovy nésó. Myslím tým spaňi, vodpočinek vod tej ustavičné jebačky, poslouchání móder do mozka vod toho implantáta. Za čtyřicetník sa možeš na chvílu vypnót. Na jak dlóho sa nedá řéct, čas běl zrušené jinšim výnosem. Systémovy nastaveňi je uďelany tak, že když by jeden moc spal, donde mu brzo kredit a tak každé rači furt teží sajrajt a když nejakýho potká, hned jé napráší a ustavičné sa modli. Poslední ujednání, jakási modifikaca výnosa o udávání ale zakazuje s okamžitó platnosťó modlitbu u težení sajrajta aj udávání a upozorňování na nepravost bjechem težení sajrajta. Kredita se teda imrvere nedostává, ale čím dál častější só restarte. Když sem rozchodil druhé restart s patnácti kreditama sem si ešče kópil cifka. Bylo jich enem nekolik bo sem to mňel k místu, kde sem si je scel skovat až našpóruju kredite a budu moct spat, daleko nekolik přechodů pro chodcov. Přechody pro chodcov kdysi býli zřízeny kvůlivá nebezpečí projíždějících transportérov, je to tyč zabítá do zemně s ceduló, kde je napsany *přechod pro chodcov*. Transportére už nepamatoval aňi fotr, ale kam se dřív dalo dostat přes dva přechody, je jich dneska třicet a pohyb je tak dost vomezené. Pokavaď človjek nemá kreditov na dost pohyba, mosí sa přechodom vyhnót a to riskuje srážku se sojčičkama. Človjek s každým dalším restartem přinde na nák vychytávku, akurát že když má restartov druhé desítku, už tróbjáj sojčičky a žádné ta už nevidí. S dvacátým restartem už možeš bez pardónu čekat elechtrických výbojů z čelenády, kredite nekredite, v piči. Ale zchváleny žádným výnosem to myslím nejní, znám totiž aj sajrajtéry se třicítkó restartov. Ale takoví zasejc možná nevíjáj o úpravje výnosa o udávání bjechem sajrajtování, jináč si aňi nedokážu představit, jak by sa jeden dostal k tolika kreditom. Abysem to vyprávění teda dovyprávjel, jednó nedá sa úplně přesně řéct eši za dňa, nebo snad v noci, bo dňi aj noce býli jakými výnosem k výnosu týkajícího sa zrušení časa zrušeny, nejlépe tedy řéct jako dycky, težil sem sajrajt a težil sem sa až doťežim a nejakýho uďám, bo tešení na udávání a tešení na težbu sajrajta býlo vyjmuté zlášťi vyňimkó z výnosa o sebedojímání. Mňel sem tehďa cosi jak pocit najítí pokoja, pajnz ohronná neznámá sila v ne-

definovatelnéj intenzite mňa vymrštila mimo veškery veškerenstvo, leťel sem prostorom, keré jako takové běl zrušené výnosem o zákazu prostora a uviděl to! Zcela prozřel a cětíl všemožného a vňímal zrušeného aj zakázaného, s šulínem stojícím jak trumpeta a s chlebářňó jak na toho šulina dokořán. Uzřel sem vychechtané repák bestije a zástupy ubohých sajrajtérů s výrazama v ksichtě jakoby nemňeli žádného výraza v ksichtě, lezócí vysmáté bestiji do prdele a v modlitbách o překot se uďávajíc, vynášející vyškřábané sajrajt z prdele rozesmátýho boha.

Vo jedním Cajzlovi

Babáci só často tak žárlivy, že tó svó žárlivostó žádnému nepomáháj. Nemájó te pocite pro rozmanitosté života a neumíjáj bět řádně přející. Úplně névíc žárlíj mileny, dopokavaď jeden jebe akurát doma, s našim pánem posvěcenó buchtó, to jim přinde samosebó, to só královny a samó tolerancó by sa rozdaly a předó si jak kocórci. Nedé bože, když ale nastane situaca kdy sa milena promňení ve zhrzenó gazelu. Stane se tak hnedkonc jak přinde na to přirozené faktum, že něni středobod nesmíra. To pak jeden može kňučet a nařikat, jak to všecičko dělá pro lásku boží a jak všechny má rád a takovy. Něc nepomože, aňi usmířovací lízačka říte až po tlustócha, jak z romantickýho filma vo lízání řiti až po tlustócha. Je to marmost. Přicházíjáj už pak enem různé fáze vzdoru. Vztek, slze, násilí, předstírání nezájma, slze, násilí a předstírání nezájma. A furt dokola v různých pořadích a s drobnéma nyjancama. Nésu však žádné pohlóplené šovinista a nebudu tvrdit, že žárlíjó enem samice. Třeba mne sa přihodila taková vjec. Ve mňestě Jičínu sem u mojí voblíbené gazely pojmul vážné podezření na kopulacu s konkurenčním samcem a s tým sa u mňa projevila aj taká zvlášťi až nadpřirozená vlastnosť, takové jev vo kerym sem doťehďa aňi nemňel páru. Tým žárlěním sem sa promňenil v sršáňa a vletěl tej kurvy voknem rovnó do sóložnice, do úplně tej samé sóložnice, kde sem tu zrzavó mrchu tak často pigloval, ale nyněko to do ní pral náké cizé chasník. Neváhal sem aňi chvílu a začal bodat taky. Žihadlem rovnó temu šmédovi s pražskó espézetkó do šulina. Vyjel z ní jak z trňi a pak sem to svym sršním pohľedem za pekelnýho řevu nevystřikanyho Cajzla přispatřil. Sauronovo voko přímo předemná, vlhká brána do samotnýho Mordora dokořán. Křik a jek a povyk k nevydržení. A tak bylo tak akurát čas vodletet zasejc tým voknem nekam vod piče hodně daleko. A tak se stalo, že v sršání podobje mňa křídla vodnesly zasejc do paluše a v tým sem zasejc spatřoval jistě výhody. Přisál sem sa jednému dědkovi zevnitř do krigla a sosal. Ten kmet sa po mne voháňel táckem z podcifka jak pominuté, jevil sa úplně jak hysterik! A v tym sem zasejc nabyl lidské podoby. Plyne z toho ponaučení že ve mňestě Jičínu só zrzavy kurvy a popírači globálního voteplování.

Květuzor Škvírkó

Z chacharova sudu:

Hospoda jako rodinná a příbuzenská skupina.

Institute hospody jako primární sociální skupiny a jako sakrálního místa v profánním prostoru, na příkladu kultovní ostravské hospody Hobit.¹

Motto:

Co na tom, že zítra třeba už nebude platit nic z toho, co tady dnes prožíváme, co na tom že už snad ani nebudeme vědět, co jsme si řekli. Nám je dobře a ráno je daleko, tak daleko, že na něj raději ani nebudeme myslet.

Otevřeme-li dveře hostince, myslím toho hostince, kam nechodíme pouze za účelem uspokojení pragmatických a utilitárních potřeb, ale kam chodíme za účelem komunikace s nám blízkými lidmi, jako bychom překročením magického prahu vstupovali do světa uzavřené zcela specifické sociální komunity.²

Hospoda je místo komunikace a interakce³. Je to místo, kde hostinský plní roli šamana nebo kněze, kde výčep je oltářem, v jehož blízkosti se odehrávají obřady a rituály, často zcela specifické a srozumitelné pouze zasvěceným.

Hostinský⁴ je tedy člověkem, který má ústřední roli v instituci hostince. Je to člověk, který má určující vliv na to, jak hospoda funguje, jací hosté ji navštěvují, jaká v ní panuje atmosféra, a jaké akce se v ní odehrávají. Jeho vliv je ještě větší tehdy, když řídí pohostinský podnik poměrně dlouhou dobu, když se zapojuje do konverzace i do činnosti skupiny lidí, která jeho hostinec navštěvuje. Stálí zákazníci jej tedy dobře znají a považují ho za reprezentanta vlastní skupiny. Nebudu se zde zabývat typy pohostinských a restauračních zařízení, kde vztah mezi hostem a obsluhujícím personálem je postaven pouze na zprostředkovaných vztazích, a kde se projevuje spíše snaha o komerční úspěch, který je podložen poskytováním pohostinských služeb v různé úrovni jejich kvality. Taková pohostinská zařízení z hlediska kvantitativního v současné době v geografické oblasti Čech, Moravy a Slezska bohužel převládají.

V centru mého badatelského zájmu stojí hospoda jako místo, v němž se lidé setkávají, kde interagují, kde se scházejí za účelem bezprostřední osobní komunikace, kde cítí, alespoň do určité míry, pocit sounáležitosti k ostatním členům skupiny.

Do hospody tedy přicházejí lidé, kteří hledají, třeba jen podvědomě, kontakty mezi jim blízkými jedinci, jsou to lidé, kteří dovedou, nebo se alespoň pokouší, vybočit z profánní každodennosti, kteří hledají inspiraci v diskusích a v hovoru s lidmi podobných zájmů, podobné psychické konstituce, podobných názorů na život a na svět, nebo jsou to lidé, kteří chtějí jen někde v koutě meditovat nad nekonečnem universa a z povzdálí pozorovat lidské hemžení s pocitem, i když nezřídka imaginární, přesto pro ně vlastní participace na něm.

Hospoda tak s lidmi, kteří jí v určitých pravidelných intervalech navštěvují, žije a působí jako relativně specifická subkultura, která je tvůrkyní a nositelem souboru specifických hodnot, norem a vzorů chování charakterizující životní styl štamgastů, v rámci širšího společenství, respektive v rámci majoritní kultury, které je tato subkultura organickou součástí.

Ústředním místem hostince je tedy bezpochyby výčep. Pokud chápeme hospodu jako sakrální prostor tak právě výčep je to místo, které do určité míry můžeme ztotožnit s oltářem. Je to místo, v němž vyvěrá posvátný pramen, z něhož výčepní rozděljuje, tak jako kněz nebo šaman, zázračný nektar, místo, kde se soustředí převážná část komunikačních procesů, a kde také účastníci tohoto obřadu přinášejí obětiny v podobě tributu za vypitá piva a také dary⁵ určené hie-rofantovi⁶ za provedení obřadu.

Štamgasti, foto: archiv autora

Každý hostinec má samozřejmě také sklady a další provozní místnosti, které jsou veskrze přístupny pouze domácím a zasvěceným. Tak jako kněz se připravuje ke mši v prostore sakristie, nebo šaman prodlévá před vykonáním obřadu v soukromí své chaty, tak také provozní místnosti hostince plní jakousi funkci přípravnou, ať již drobných pochutin, nápojů, nebo slouží obsluhujícímu personálu alespoň ke krátké chvíli oddechu.

Nebude nadsázkou, když vyslovíme myšlenku, že hospoda tvoří pro mnoho lidí jakési sakrální území, které je vyčleněno ze všedního každodenního profánního prostoru. Tato dichotomie, tedy toto dělení na dvě části, tedy na sacrum a na profanum představuje kontrast mezi zvláštním, tajemným, mezi překročením vlastní fyzické existence na straně jedné, a mezi lpěním na všedních starostech, na světě materiálních, prozaických hodnot, který je neustále dosažitelný, pochopitelný, srozumitelný a všední.⁷

Hospoda tedy na mnohé působí jako sakrální místo, jako místo, kde se zastavil čas, a kde se člověk neustále obrozuje, kde se s trochou nadsázky navrácí ke svému počátku. Je to místo, kde lidé provádějí rituální očistu své duše, kde se snaží alespoň na určitou dobu potlačit v myšlenkách své každodenní starosti, kde se snaží oprostit se od profánního světa spojeného s procesem obstarávání prostředků potřebných k přežití.

Použijeme-li Aristotelovy terminologie, můžeme říci, že hospoda plní jakousi katarzní očistnou funkci⁸, to znamená, že má funkci prostředku jakési vnitřní duševní očisty, kde participace na prostředí hostince oprostuje člověka od nánosu všedních utilitárních starostí a umožňuje mu odreagování a zbavení se emočních zážitků, které plodí každodenní realita.

Hospodu musíme přirozeně řadit k místům veřejným, tedy k místům, která jsou, alespoň v určitém, otevírací dobou vymezeném čase přístupná v podstatě každému, kdo má o vstup do tohoto zařízení zájem. Hostinec tak tvoří jakési jeviště, otevřené k výstupu všem členům komunity, kteří se zde řídí neformálními, ale právě pro toto místo zcela specifickými společenskými pravidly a normami.

Hospoda tak, i přesto, že má v podstatě relativně homogenní klie-

telu, není uzavřena novým příchozím, i když jejich status se liší od statusu štamgastů.

Je to tedy místo, kde se setkávají lidé z nejrozličnějších společenských, vzdělanostních, etnických, věkových i profesních vrstev a skupin. V rámci všeobecné komunikace zde dochází k prolínání kulturních prvků na bázi jednotlivců i na bázi jednotlivých sociálních skupin. Prostředí hostince výrazně přispívá ke stírání sociálních rozdílů a k bourání společenských bariér. V procesu enkulturace⁹ a socializace¹⁰ se vytváří osobitá subkultura hospodské klientely, která alespoň do určité míry žije podle vlastních specifických pravidel a řídí se specifickými normami, hodnotami i vzory chování.

Jádrem této klientely jsou tedy štamgasti.¹¹ Můžeme konstatovat, že alespoň oni, tedy skupina štamgastů, společně s personálem tvoří primární sociální skupinu. To znamená skupinu založenou na bezprostřední přímé komunikaci mezi lidmi, na komunikaci, která probíhá tváří v tvář, na komunikaci, která není zprostředkována pouze formálně, která probíhá v delším časovém intervalu, a pro niž je charakteristický poměrně silný pocit sounáležitosti.

Tato primární společenská skupina, přes samozřejmou rozdílnost povah a kulturně-sociálních charakteristik jednotlivců, je tedy utvářena specifickou komunitou pobývajících v určitém čase na specifickém, konkrétním území, nebo lépe řečeno, v určitém specifickém prostředí, což je příčinou i důsledkem určité univerzálnosti kulturních znaků hospodského prostředí, které jsou do určité míry transkulturní a nadčasové¹².

Stejně tak jako i v jiných sociálních skupinách, tak i mezi štamgasty platí určitá hierarchie. Existuje zde skupina takzvaných skalních štamgastů, tedy stálých hostů, kteří se znají po velmi dlouhou dobu, a které nezdídko spojují, i mimo hostinec, poměrně úzké zájmové, příbuzenské, nebo rezidenční¹³ vztahy a vazby.

Tato skupina, tedy skupina štamgastů, je personálem brána jako jakási stálá součást inventáře, a pokud se někdo z nich v hospodě několik dnů neukáže, ostatní se již strachují o jeho osud. Příslušníci skupiny štamgastů mají právo vstupu do výčepu, a pokud je to potřeba, mohou třeba čepovat pivo pro ostatní, nebo vstupovat do zákulisních prostor hostince. Taková lidé mají do hospody přístup i mimo otevírací dobu, mohou mít možnost tam přespat, a bývají zváni také na soukromé oslavy, které čas od času v lokále probíhají. Pokud však přece jenom dojde k tomu, že oslava v hospodě probíhající je skutečně ryze soukromého rázu, tak v takovém případě mají štamgasti přístup alespoň do výčepu, kde se stejně i za normálních okolností zpravidla zdržují.

V hospodě, v níž jsou vybudovány pevnější komunikační struktury a vazby, existuje tedy prostor, který je vyhrazen převážně stálým hostům. Je jakýmsi nepsaným zákonem, že osoba nezasvěcená, tedy neznámý příchozí, i když to není výslovně zakázáno, nesedá zpravidla na místa vymezená štamgastům. Výjimku tvoří situace, kdy mu to bylo někým ze stálých hostů dovoleno, což lze již považovat za první stupeň iniciace¹⁴ do komunity štamgastů.

Hosté, kteří jsou cizí, nebo kteří ke štamgastům nepatří, usedají zpravidla ke stolům v lokále, jež lze z tohoto hlediska považovat za jakousi předsíň, obdobu nartexu¹⁵ starokřesťanských kostelů, z níž mají později někteří jedinci, samozřejmě pouze ti, kteří o to jednak usilují a kteří jsou na druhé straně také následně do komunity přijati, možnost postupem času přejít blíže k oltáři, jenž je tedy v hostinci reprezentován výčepem.

Pro některé z nově příchozích se postupem času personál i seskupení stálých hostů stává referenční skupinou, tedy skupinou, která slouží individuu jako standard hodnocení vlastního chování, postoje, zjevu, ambic, aspirací a životního způsobu.

Mezi takovým hostem a alespoň některými členy referenční skupiny musí v prvé řadě vzniknout jakýsi pocit vzájemné sympatie, na němž se pak odvíjí vytváření a prohlubování další interakce.

Pozitivní průběh tohoto procesu je podmíněn intenzitou návštěv, obhlídkou terénu i vzájemným, často nenápadným testováním obou stran. Nový host se pokouší zapojovat do hovoru, při každé návštěvě poznává další štamgasty, a postupně je jimi také zpravidla přijímán. Iniciační rituál může být pak završen společným připit-

kem, přátelským poplácáním po zádech, obětím nebo vzájemným stiskem rukou.

V každém hospodském zařízení existují nepsaná pravidla, založená na symbolice většinou srozumitelné pouze lidem obeznámeným s místními zvyklostmi.

Vedoucí Hobitu Jiří Štverka u svého oltáře, foto: archiv autora

Tak ku příkladu to, jestli je v Hobitu¹⁶ otevřeno, nebo ne, může člověk, kráčející po Přívozské ulici, již zdáli poznat podle toho, jestli je v okně vyvěšena vlajka pivovaru Bernard. Toto znamení nabývá významu zvláště v dopoledních hodinách a o nedělích, tedy v době, která se nachází mimo klasickou otevírací dobu a nemusí být na první pohled jasné, zda je hostinec v provozu nebo ne. A právě tato skutečnost, tedy to, že je hostinec právě v provozu, je demonstrována vyvěšením vlajky pivovaru Bernard.

Pokud tedy zástava vlaje Přívozskou ulicí v Ostravě, můžeme s trochou nadsázky říci, že plní funkci jakéhosi majáku, který vítá zbloudilce do lůna vlastního, domovského přístavu.

Pít piva, a vůbec komunikace v hostinci, je provázena specifickými obřady a rituály. Každý, kdo do Hobitu přichází, je ohlášen specifickým vrzavým zvukem, který vydávají panty dveří hlavního vchodu. Tento zvuk představuje jakousi oznamovací fanfáru, na niž již obsluha i stálí hosté podvědomě reagují tak, že pohlédnou ke vchodu, kdopak že to vlastně přišel. Pokud do Hobitu vejde někdo ze stálých hostů, je okamžitě vítán upřímnými pozdravy a ve večerních hodinách, když je zábava v plném proudu, i výkřiky a dalšími projevy náklonnosti.

Zajímavý je také obřad připíjení. Většina štamgastů má své vlastní, osobní sklenice, z nichž konzumuje pivo. Když je tedy pivo natočeno, každému podle jeho chuti a vkusu, jelikož výčepní dobře ví, jakou značku který ze štamgastů pije, dochází nezdídko ke společnému připitku. Štamgasti zvedají sklenice, vzájemně si přitukávají napřed dolním koncem pak horním koncem a nakonec středem „škopku“, potom ťuknou spodní částí pivní sklenice do popelníku a dnem do desky stolu, načež pronesou stručný, zpravidla jednoslovný připitek.¹⁷

V Hobitu, jak již bylo naznačeno, stojí nebo sedí štamgasti převážně okolo výčepu. Tato skutečnost má výraznou symbolickou hodnotu, kdy výčep plní funkci ústředního místa a shromaždiště komunity, které je v archaické společnosti reprezentováno v podstatě kmenovým ohněm a zároveň plní úlohu posvátného pramene.

Zde jsou tedy ujednávána pro komunitu závazná rozhodnutí, a zde se také ve větší míře soustředí duchovní život celého pohostinského společenství. Převážně tady se uzavírají nová přátelství mezi lidmi, alespoň do určité míry duchovně i názorově blízkými.

Prostor okolo výčepu tak tvoří jakési vymezené, výjimečné území i v rámci vlastního hostince, a jestliže jsme hovořili o tom, že můžeme hospodu považovat za sakrální území, tak výčep a jeho okolí disponuje pak jakousi intenzivnější zdvojenou sakralizací. Je to tedy místo, které můžeme přirovnat ke chrámovému presbyteriu, tedy

k místu, které je vyhrazeno kněžím, a v němž je také umístěn hlavní oltář. Je to tedy prostor, jemuž je i v rámci sakrálního území přisuzován zvláštní význam.

Za účepem Dan Peška, foto: archiv autora

Stejně tak, jak je z architektonického hlediska kněžiště v chrámu odděleno od hlavní lodi triumfálním obloukem a dřevěnou, kovovou nebo kamennou mříží, tak také v Hobitu je výčep oddělen od ostatních prostor pultem se stříškou, jehož podoba může asociovat triumfální oblouk v křesťanském chrámu.

Z tohoto hlediska pak můžeme konzumaci pivního moku u již zmíněného pultu přirovnat k přijímání hostií, tedy nekvašeného chleba ve formě tenké kulaté oplatky, kterou klade kněz při mši svaté do úst věřícím. Stejně tak hostinský klade na pult před hosty sklenice piva, které tito hosté posléze zvedají ke svým ústům a přijímají jejich obsah ve formě pivního moku.

Lokál, který je podstatně prostornější, a kde se také nacházejí místa k sezení, je určen převážně ostatním hostům a konzumentům piva. Je to ale také prostor, v němž se konají také nejrůznější akce společenského a kulturního charakteru.

Jedná se třeba o společné vaření a ochutnávání krajových a rodinných specialit, které spočívá v tom, že každý zúčastněný připraví pokrm na dané téma, a posléze probíhá přehlídka a degustace přinesených pochutin.

Nejedná se však pouze o konzumaci dobrého jídla a pití. V Hobitu se hraje divadlo, probíhají zde autorská čtení poezie, koncerty hudebních skupin, výstavy výtvarného umění nebo fotografií. Tyto akce pořádá především vedení podniku a skupina štamgastů, pro něž je také kulturní a společenská produkce v tomto pohostinském zařízení převážně určena.

Není mým úmyslem glorifikovat hospodu, ani není mým úmyslem přeceňovat její vliv na život člověka. Žijeme v postmoderní době a každý jedinec má alespoň teoreticky možnost vybrat si z palety života to, co je mu blízké, co naplní alespoň do určité míry jeho potřeby sociálního kontaktu. K uspokojení tohoto nároku také bezpochyby může patřit návštěva alespoň některých pohostinských zařízení. Je ještě mnoho aspektů, o nichž by se dalo v souvislosti s hostincem hovořit. Cílem této studie však bylo jednak zamyšlení nad tím, jak funguje instituce hostince jako primární sociální skupina, která má řadu společných rysů s rodinnou a s příbuzenskou komunitou, a může tuto komunitu alespoň do určité míry nahradit, jednak hledání analogií prostory hostince jako sakrálního místa s jinými posvátnými prostory a činnostmi s nimi spojenými.

Zjednodušeným pohledem může se tedy někomu zdát, že návštěvy hostince jsou znakem obžerství a nezřízeného požívačného života. Pro řadu lidí tato charakteristika určitě platí. Myslím si však, že v realitě každodenní anonymní, cit postrádající, na individualismu založené sociální reality, může, alespoň pro některé jedince, hostinec plnit zcela pozitivní funkci z hlediska naplnění potřeb komunikace a skupinového citění. Poukázat na tuto skutečnost bylo také cílem zde prezentované studie.

¹ Ostravská hospoda Hobit byla založena v roce 2000. Najdete ji ne daleko centra v Přívozké ulici. Je to místo, kde se setkává ostravská alternativní kulturní scéna. Skladba štamgastů je skutečně pestrá. Chodí sem muzikanti, básníci, herci, fotografové, spisovatelé, vysokoškolské učitelé, studenti, dělníci i podnikatelé.

² Zde prezentované poznatky byly získány převážně metodou zúčastněného pozorování, která spočívá v přímé účasti výzkumníka na životě a činnosti sledované komunity.

³ Pojem interakce rozumíme proces působení a vzájemného ovlivňování jednoho jednatelského subjektu jiným jednatelským subjektem. Jde tedy o jednání, jehož důsledkem je vzájemné působení, vzájemné ovlivňování jedinců a skupin.

⁴ Vedoucím Hobitu je svérázný muzikant a malíř Jiří Štverka, který společně s Danem, svým nepostradatelným asistentem, s Tomášem a Renčou, kteří točí výborné pivo, tvoří neodmyslitelnou kulisu tohoto pohostinského zařízení.

⁵ Takzvaný trinkgeld, tringeld (výraz pochází z německého jazyka), neboli spopitné, spočívající v odměně personálu hostince za spokoječnost s obsluhou a s kvalitou konzumovaných nápojů a jídel.

⁶ Nejvyššímu knězi, strážci posvátného pramene.

⁷ Vycházíme zde ze základní dichotomie dělení prostoru, času a činností na posvátné, tedy sakrální, a všední, tedy profánní. Tato dichotomie je vyjádřením oddělení nadpřirozena od každodenního všedního života. Posvátné se projevuje jako skutečnost jiného řádu, která vystupuje ze všední reality a stává se součástí nadpřirozena. Jde zde tedy o způsob vnímání výseku konkrétní profánní reality jako reality posvátné, v níž se člověku zjevuje nadpřirozeno. Profánní, tedy všední, je to, co člověk dělá každý den, kdy musí pracovat, obstarávat své živobytí, kdy musí zápasit s nouzí, a kdy je nucen řešit množství každodenních, všedních činností.

⁸ Pojem katarze v psychoanalýze označuje opětovné vyvolání potlačené události do vědomí jedince, které má za následek odstranění těžkostí, které tato událost způsobila.

⁹ Enkulturační proces, v němž si jedinec v průběhu života osvojuje tradice, dovednosti, znalosti, hodnotové představy a jazyk, respektive prvky symbolické kultury, konkrétního kulturního prostředí, v němž žije.

¹⁰ Socializace představuje proces začleňování člověka do společnosti nebo do společenské skupiny, na níž participuje. Jedinec si tak osvojuje hodnoty a normy ve skupině uznávané, učí se sociálními rolím spojeným s určitými pozicemi, vzorcům chování a dalším schopnostem a dovednostem.

¹¹ Slovo štamgast pochází z německého Stammgast, a je užíváno ve významu stálý, nebo kmenový host v hostinci.

¹² To platí samozřejmě v nejrůznějších lokálních variacích, především pro geografickou oblast větší části evropského kontinentu. Směrem východním je klasická hospodská kultura, doložitelná v oblastech ohraničených bývalou hranicí Rakousko-Uherské monarchie.

¹³ Tedy vztahy a vazby vyplývající z obývání společného prostoru, ze společné sídelní jednotky, ve které určitá skupina lidí dlouhodobě sídlí.

¹⁴ Inicie je chápána jako obřad uvedení jedince do nového společenského postavení, do nové sociální role. Bývá nezřídka spojena s rituály, kterým předchází doba, v níž adept plní nejrůznější zkušební úkoly.

¹⁵ Nartex představuje pravoúhlou předsíň, nacházející se na západní straně starokřesťanského kostela nebo raně středověké baziliky. Tato předsíň byla vymezena pro kajícíníky a katechumeny, tedy pro jedince zodpovídající se ze svých hříchů, a pro lidi, kteří se připravovali na přijetí křtu.

¹⁶ Blíže informace o tomto pohostinském zařízení můžeme najít na internetových stránkách: <http://www.hobitclub.com/>.

¹⁷ Ke klasickým, a v našich geografických oblastech všeobecně rozšířeným, přípitkům patří třeba zvolání: „Na zdraví“, „Ať nám slouží“ nebo v poslední době v Hobitu poměrně oblíbené „Žermež“, jehož autorství si dovoluje přivlastnit pisatel tohoto příspěvku.

Mikyho zápisník: Průzkum veřejného mínění

Při čekání na tramvaj, přistoupila ke mně žena oblečená v odvážných šatech, s vlasy barvy lišky a s množstvím náramků na rukou.

„Můžu vás na chvíli zdržet? Děláme s kolegou průzkum veřejného mínění ohledně ekologie,“ a mávla chřestící rukou směrem k muži důchodového věku v brejličkách, co opodál hovořil s mladým párem. Potom se začala vyptávat.

„Jezdíte na kole nebo autem? Cestujete raději vlakem nebo autobusem? Využíváte městskou hromadnou dopravu nebo chodíte pěšky?“ Odpovědi zaznamenávala do předtištěného formuláře.

„Pijete mléko? Jíte mrkev? Co si myslíte o pokusech na laboratorních myších?“ Mé odpovědi „Ne! Ne! Nevím,“ opět zatrhávala ve formuláři. Pak mi nutila tiskovinu s názvem Neúnosné stísněné prostory slepic v drůbežárnách.

„Zakoupením této brožury podpoříte ochranu velryb,“ naléhala zrzka. Od dalších zvědavých otázek a nabídek literatury, mne zachránila příjezdící tramvaj.

Vystoupil jsem u nádraží. Asi po dvaceti krocích, mne oslovily dvě ženy, se štosem náboženských letáků a časopisů v rukou.

„Dobrý den, můžeme se vás zeptat, myslíte si, že se někdylepší mezilidské vztahy?“ Nechtělo se mi poslouchat řeči o tom, co učiní bůh a že musím číst jejich literaturu a taky bibli.

„Nezlobte se, nemám čas, právě spěchám na swingers párty,“ odpověděl jsem, abych se jich rychle zbavil. Ženy na mne udiveně pohlédly, jako by to slovo slyšely poprvé.

„Jestli nevíte co to je, tak tedy grupáč neboli grupensex, a pokud chcete, rád vás pozvu. Jen si musím, v tom případě, přikoupit balíček šprcek,“ a upřeně jsem koukal té mladší na poprsí. Ta zrudla ve tváři.

„Ne-ne, to ne, dě-dě-kujeme, na-na-shledanou...“ koktala druhá kazaťelka božího slova.

Vzpomněl jsem si na kamaráda Jirku. Asi před měsícem zazvonily dvě ženy s biblí u jeho bytu. Omluvil se, že nemá zájem a poslal je k sousedovi o patro výš.

„Víte, on pan Vondruška bude tuze rád. Je to takový tichý, vnímavý člověk, zajímá se o filozofii a náboženství. Jistě si spolu budete mít o čem popovídat.“

Vondruška, přes dva metry vysoký, metrákový chlap, pracuje na jatkách na porážce. Právě měl po noční. Jirka pootevřenými dveřmi tiše naslouchal, co se bude dít. Po zazvonění bylo dlouho ticho. Pak se rozletěly dveře a řezník hřmotným hlasem vybafl: „Kurva, co je? Krávy, nevíte, že mám po noční?“

„My jsme slyšely,“ špitla služebnice boží, „že se zajímáte o náboženství a...“ Dál se už nedostala.

„Já vám dám kurva náboženství! Co takhle ošukat, nechcete? Azore, trhej!“

„Hau! Hau! Hau!“, rozléhalo se panelákovou chodbou štěkání Vondruškova pitbulla. Kolem Jirkových dveří proletěly obě ženy rychlostí kulového blesku, povzbuzovány hlasitým bafáním Azora. Za nimi, jak padající barevné listí, se na schody snášely poztrácené náboženské traktáty. S úsměvem na rtech jsem si tuhle příhodu v duchu vybavoval.

„Pane, rád bych se vás na něco zeptal,“ vrátil mne do reality mladík s vlasy svázanými do culíku a s křiklavou žlutočervenou kravatou. V rukách držel luxusní kožené desky a obyčejnou propisku. Aniž jsem mu

odpověděl, spustil vodopád.

„Používáte jistě mobil, jak ho máte dlouho? Kolik provoláte? Využíváte internet?“

Zarazil jsem ho, „Proč to chcete vědět?“

„Víte, děláme průzkum o využívání služeb telekomunikací občany.“ Rozhlédl jsem se kolem sebe. Nikde žádný známý, ani příjezdící tramvaj. Nebylo úniku. Zrychlil jsem krok. Týpek s culíkem také. Zahltl mne otázkami.

„Kolik umíte jazyků? Znáte morseovku? Chatujete? Co si myslíte o homosexualitě?“

Vzpomněl jsem si na skautská léta a začal pískat. Tříkrát krátce, tříkrát dlouze a opět tříkrát krátce. Kravatak na mne udiveně zíral.

„Prosím vás, co to děláte?“

„Chtěl jste vědět, zda znám morseovku, tak pískám S.O.S.“

„Výborně, značím si“ a propiskou v příslušné kolonce udělal křížek.

„Do prdele, už dost!“, zařval jsem na něho, „a jestli to chcete vědět, tak chatuji! Každý víkend jezdím na chatu do Jeseníků.“

„Takhle jsem to, pane, nemyslel. Potřebuji vědět, jestli využíváte chatové služby přes mobil.“

Asi se ho hned tak nezbavím, zkusím jinou fintu, snad to zabere.

„Tak já vám to, milý pane, prozradím, ohledně té homosexuality. Tuze se mi líbí, máte velmi zajímavé oči a smyslné rty,“ přitom jsem mladíka pohládl po rameni. Místo, aby se odtáhl, jeho obličej se rozzářil.

„Kóóónečně jsem potkal spřízněnou duši. Říkejte mi Jaroušku,“ začal cukrovat.

Tak to jsem si tedy pěkně zavařil. Přemýšlím jak se dostat z této ošemetné situace.

„Jaroušku, já momentálně spěchám do nemocnice, vyzvednout si výsledky vyšetření a pak musím ještě na kožní. To víš, AIDS není sranda.“

Hóša kysele protáhl obličej. „Když vám to dobře dopadne, tak určitě zavolejte! Mám negativní HIV test!“, zašvitořil „Ahóóó“ a podal mi navštívenku.

Mou důvěru v průzkumy veřejného mínění značně nahlodaly pochybnosti, zda ankety a průzkumy neslouží pouze jako zastírací manévry pro seznámení.

V kapse mi začal pípat mobil. Přijal jsem vyzvánějící neznámé číslo.

„Dobrý den, můžete nám věnovat chvíli času?“ odříkával ženský hlas naučenou formuli. Než jsem se zmohl na odpověď, hlas pokračoval podle předem daného scénáře.

„Byl jste vybrán počítačem jako vhodný respondent veřejného průzkumu o stavu našeho zdravotnictví. Položíme vám několik otázek.“

Potom mi mužský hlas sdělil. „Upozorňujeme, že hovor, se kvůli zkvalitnění služeb veřejných průzkumů nahrává.“

Dále, opět ženský hlas, pokládal otázky.

„Máte ploché nohy? Potí se vám chodidla?“

Konečně jsem se vzpamatoval a klidně odpověděl: „Děkuji za optání, opravdu, ale opravdu, nemám ploché ani zapocené nohy a opravdu, už vůbec ne, žádný zájem, o vaše upocené a ploché otázky,“ ušklíbl jsem se na displej a vypnul mobil.

Miky Marusjak

DRÁŽÁK.CZ - RÁDIO SPODNÍCH PROUDŮ

NON-STOP PORCE MUZYKY, TEMATICKÝCH POŘADŮ A ZÁZNAMŮ AUTORSKÝCH ČTENÍ. STOVKY EMPÉTROJEK Z UNDERGROUNDOVÉ A ALTERNATIVNÍ SCÉNY. RÁDIO JE NEKOMERČNÍ PROJEKT AUTORŮ, KTEŘÍ NEJSOU ZASTUPOVÁNÍ OSA.

UNDERGROUND / ALTERNATIVA / MINORITY

Povídka: Operace mé hlavy

Koukal jsem na tu nástěnku pořád dokola, nějak mi to všechno splyvalo v jeden barevný flek. Vůbec jsem tomu nerozuměl. Nějakým tušením mně však bylo jasné, že jsou to seřazené tři možnosti. Jedna vždy o něco horší než ta předešlá. Rozhlídnul jsem se kolem sebe. Nikdo z těch, co zkoumali nástěnku se mnou, mi nepřipadal, že by tomu rozuměl víc. Anebo se už smířili s variantou, která připadla na ně. Otočil jsem se a nechal to plavat. Stál jsem mezi několika budovami, který spíš než nemocnice vypadaly jako hotelový komplex. A lidi vypadali víc jako turisté než pacienti. Někteří pobíhali okolo a snažili se něco zjistit, což asi vůbec nešlo, protože jediná informace byla ta na nástěnce a nikde žádné delegát cestovní kanceláře. Anebo to byli zřízenci převlečení do civilu, aby nenarušovali atmosféru prázdninového městečka.

Našel jsem si klidný rožek, sednul si na schodek a zapálil si. Svítlo slunce a bylo to celkem příjemné. Až na to, že jsem vůbec netušil, co se děje. Zavřel jsem oči a lenošil v paprscích.

„Pane Vít...“

Trhnul jsem sebou.

„Můžete jít se mnou?“

„Jo, jasně.“ Zvednul jsem se a následoval ji. Byla to sestřička. Tutově. Jenom tak vůbec nevypadala. Nebyla ani oblečená do uniformy. Vůbec to byl divnej špitál. Chtěl jsem se jí zeptat, kam mě vede a co se bude dít, ale styděl jsem se a sám sobě si namlouval, že to stejně zrovna ona nemůže vědět. Prostě to se ženskéjma moc neumím.

A pak už si celkem nic nepamatuju.

Když se mi začalo vyjasňovat, rozeznal jsem sestřičku, jak mi dělá něco s vatou na hlavě. Seděl jsem na lehátku v nějaké ordinaci. Trvalo to snad půl minuty, než jsem pořádně zaostřil. Zrovna vyhodila tu vatu do koše. Byla špinavá od něčeho žlutého – snad dezinfekce. Pak vzala tampón, co vypadal jako špunt od vany, jenom místo řetízku měl bavlněný provázek a dala mi ho na hlavu. Sáhnu jsem si tam a zjistil, že tu zátku nacpala do kruhové díry, kterou jsem měl vyvrtanou v lebce.

„Tak, a je to hotový, pane Vít, chcete se na sebe podívat?“

Přistrčila mi zrcadlo před obličej. Jako u holiče. Vzal jsem ho do ruky a prohlížel si hlavu. Holič odvedl špatnou práci! Vystříhali mi vlasy, ale ne všechny, jenom tři fleky, dva na spáncích a jeden nahoře. V těch lysinách byly vidět zažloutlý kulatý otvory do lebky, zacpaný těma špuntama se špagátkem uprostřed. Za jeden jsem zatahal. Zátka mi zůstala v ruce a bylo vidět dovnitř. Byla tam nějaká slizká houba. Vždycky jsem si to představoval tak trochu jinak.

„To mi takhle necháte?“

„Vnitřek musí větrat.“

„Ale někde ztratím tu ztracenou věc a ptáci mi budou srát přímo na mozek!“

„Musíte být opatrný, pane.“

„Zaroste to někdy, mám s tím něco dělat? Dezinfekce nebo tak něco?“

„Nechtejte to být tak, jak to je, a brzy se to zavře.“

Vypadnul jsem. Tak a mám to za sebou. Půlka mozku v čudu a z hlavy mi trčí provazy. Lidi, který jsem potkával, ustupovali, hleděli na mě a něco si šeptali. Sral jsem na ně. Jediný co mi vrtalo mojí polohlavou, bylo, co se změnilo. Když se vám prohrabou lebeční dutinou, tak se přece musí něco změnit. A já šel na autobus a pořád přemýšlel, v čem jsem jinej, co je jinak, co se změnilo. A na nic jsem nemohl přijít.

Tom Odpaď

Evangelium Svatého Lukáše: Pracák

Balím zas těžkej balík skoro padesát kilo a je mi nehorázná kosa. Navlečený do šesti vrstev se potím jak debil. Ve kšeftu na psí granule je vážně skvěle. Jeden by se roztekl. Šéfová mě buzeruje, že chodím moc chcat a dovolil jsem si zvednout telefon a mluvit do něj. Jakej to průser. Kontruju, že chcu teplo, bolí mě močák a nejsme někde v otrokářské Americe, kde negři dělají za ubytování a stravu. Chce po mě zaplatit pokutu od PPLka za poslanej příliš těžkej balík. Říkám, ať mi dají váhu, že fakt nepoznám na deko, kolik co váží a seru jim na náký přesčasy. Po víkendu mě nechá udělat největší otročinu a dostávám výpověď. Jak mi spadl šutr z hercny. Udělala to nejlepší, co mohla. S úsměvem těm hajzlům podávám ruku, děkuju za spolupráci a voni nevěřícně čumí, jak odcházím středem a vůbec mě to nesere. Takže se po dvou dnech nuceně dovolené belhám na brněnskej pracák. Nikdy jsem tam nebyl, zvědavost mě nechává klidným. Vcházím do haly, kde samozřejmě neočekávám nalezení fachu, fronta jak na mandarinky za totáče a já debil musím vyplňovat milion sraček, který mě teda vůbec nezajímají. Koukám kolem sebe a nic mě nepřekvapuje. Cigoši se zlatýma řetězama, chudáci, co hoknu v životě nedostanou, pár relativně obyčejných lidí a já. Je tu pořadník, no skvělý, jako na poště, fakt paráda, přede mnou asi 40 lidí. Dostávám se na řadu celkem rychle, je tu mraky kanclů a v každým šest úřednic. Já kápl asi na tu nejnormálnější. Hned jí sděluju, že práci mám a chci jen do doby podpisu zaplatit sociální a zdravotní. Vyřizuje všechnu byrokracii. Prej dostanu aji nákou podporu. No paráda, bude na nájem. Další návštěva už mě klidným nenechává. Klasická fronta na mandarinky a sdělení, že mám debilní smlouvu od těch kurev z Grely a nemůžou mě nic vyplatit, dokud to ty svině nezmění. Takže je mi jasné, jak to asi dopadne. Naštěstí ona úřednice bere práci vážně a vše zařídila. Náký kačky budou a já se můžu chystat do Práglu na Slamník,

kde Stylus slaví narozky a pozval si nás, abychom ho potěšili svoji návštěvou a produkcí.

Nosím bedny ze zkušebny a pěkně lije. Je prosinec, dálnice do Prahy přede mnou, Fido na Dornychu v putyce, co vede nákej vietnámec, prej poslední dobrá brněnská čtyřka. Ten svět se nadobro zbláznil. Takže hrnu to 140 po dálnici a nikdo z osazenstva limuzíny nijak nevybočuje z normálu. Zastávka v moderní jídelně dě jedničky je víc než zajímavá. Fido pičuje, že tam nejde, že nebude platit za hajzl. Přemýšlíme o krádeži místní kozy, kterou hodláme uvelebit Zuzce na klín a věnovat jako dar Stylusovi. Nakonec nám to vypadlo z mozku a stojíme na Strahově u spartakiádního stádecu. Fido volá, že se chvíli zdrží na místních kolejkách, nýbrž má potřebu vyprázdnit všechny škopy. Na Slamník přijíždíme s hodinovým zpožděním, skvělý. Před hospodou na nás čeká Závišova zpěvačka Ála s děckem a dredama. Prostor je to nádhernej, asi jsem nikdy neviděl takovou knajpu. Nachystáme instrumenty a jdeme hrát. Všichni včera chlastali až do rána, podle toho taky vypadají naše ksichty, ale koncert se daří a mě to baví. Užívám si každou písničku a potlesk. Po nás nastupují Ruce naší Dory, mně padá brada, naprostá paráda. Pak Byrokrati, to už mlátím hlavou o zem. Akce má koule, Stylus spokojen, Fido pod vlivem. S Danem sedáme do tága a jedeme do Vršovic za Zuzkou a Álou. Ocitáme se v nákyč černým klubu, kde pouští akorát na telefon a musíme podepsat papíry skrz členství, samozřejmě zaplatit poplatek. Piju už asi desátý pivko, poslouchám techno, hejbu se do rytmu a sleduju Dana, jak ukazuje pražákům brněnskej technotanec. Nakonec všechny vypíčuju, že jsou na hovno, ale že za to nemůžou, protože jsou prostě z Prahy. Přes můj překvapení nikdo nenamítá. Ráno se budím, spěchám za Jindrem pro věci, sraz na Slamníku. Pínlk mi říká, že snad nechcu řídit, no to víš, že nechcu, ale musím.

Dávám kulajdu, Jindra má půl hodky zpoždění, mně je to fuk. Za tři hodiny tam sedí celý osazenstvo naší skvadry. Jedeme domů. Hned ze startu se všichni hádají o poslední pivo, načež Zuzka Danovi vykousne kus ruky, že se prý nedělí. Bloudím po Praze jak kretén. Nakonec se na dálnici dostaneme. Cesta je celkem šílená, nesnáším to, hlavně ty hospody a větu Dáma ještě jedno. Za čtyři hodiny jsme u Janka, dáváme pívko, bilancuju nad koncertem a děláme si s Fidem prdel. Bylo to dobrý, konečně nás tatíček někam vyvez. Druhej den valím do nové hokny dělat bannery, pohoda, nikdo mě nesere, kolega je hluchoněm a vůbec mu nevádí moje muzika. Co víc si můžu přát? Nic.

Statý Lukáš

Traumerův sloupek: Zrození Nestora

Otočil se, zapálil si cigaretu a přemýšlel o té zrzavé servírce v hospodě, kterou mohl po zavíračce mít. No, nakonec neměl. Proč taky. Sice je daleko od domova, ale to by mu paní Traumerová pěkně vyčinila, kdyby ho někdo z chlapů, co jsou s ním na montáži, práskl.

Cesta zpět k maringotce v poli byla dlouhá. Spadl do potoka a měl co dělat, aby z něj v tak podnapilém stavu vylezl. Chtělo se mu močit a po pravdě mohl to udělat už při té nečekané koupeli do bahna, ale to by nebylo příliš zdravé pro ryby. Měl toho v sobě díky rumové smršti vážně moc, a nechtěl tudíž vodu protékající úzkým korytem kontaminovat. Vyhlédl si pěkný statný smrk a u něj rozepnul punt u montérek. Ten den byla zima, která přinesla pěknou fuja-vici. Vítr ho šlehal do tváří a všude po těle se snahou vysušit vlhkost po pádu do hlubin. Nedařilo se a on si zmodralými prsty pomalu zapnul punt a po paměti vyrazil dál a doufal, že v maríně bude zatopeno. Snad tam někdo z těch pitomců zůstal a stará se o oheň v kamnech.

Brzo budou Vánoce, díky tomu se všichni rozjedou do svých domovů ke svým manželkám a přítelkyním i nepřítelkyním a hlavně k dětem. Pomyslel si, co asi dělá malý Herman, ale tato jeho rychlá vzpomínka na prvorozeného syna netrvala dlouho. Uklouzl na zledovatělém stráni a sletěl po ní dolů. Bože, těch modráků, než se dostane zpět. Tohle se může stát jenom jemu. Ještě, že při pádu do rozvodněného ledového toku zůstaly Clejky a zapalovač na břehu, kdyby si nemohl po cestě zapálit, bylo by to mnohem horší. Všem těm strastem dodávala na síle hlavně všudypřítomná tma. Nebylo vidět téměř na krok, což vysvětlovalo veškeré krkolomné pády a omlouvalo tudíž i vším tím vzniklé boule a modřiny.

Udělal dalších sotva pár kroků, sedl si na pařež a chtělo se mu brečet. Trvalo to jen malou chvíli, než ho smutek s tísní přešel. Nestor Traumer přece nebude brečet kvůli hloupému pádu do nějaké stoky, a taky už to neměl daleko. Podíval se rovně, připadlo mu, že už vystřízlivěl a v poli zahlédl malé světélko. Zvedl se, rozběhl a zase spadl, a tak se to v nepravidelně pravidelných intervalech opakovalo, dokud nesáhl na kliku dveří od maringotky. Otevřel je a do tváře mu dýchlo horko. Paráda, někdo zatopil.

„Co tu do prdele chceš Nestore?“ ozval se první hlas z hloubi dnes již nestandardní ubytovny.

„Co bych tu chtěl, přece tu dočasně bydlím.“ odpověděl pan Traumer starší.

„Měl jsi zůstat v hospodě s tou zrzkou.“ znovu se ozval ten stejný hlas.

„Nemám na to žaludek.“ odsekl Nestor.

„Jsi celej mokrej, tady máš půlčák rumu.“ zaslechl druhý hlas a neviditelná ruka mu půllitr rumu podala.

„Co jste si to sem přitáhli.“ zeptal se a koukl do rohu maringotky, kde se krčila bloncka s rozmazanými stíny na očích, přikrytá dekou.

„Na tu nemáš vypadni ven.“ prohodil vztekle druhý hlas. Nestor se zašklebil, vzal si půlčák spolu se svým spacákem a před marínou si rozdělal oheň. Dal si tři pořádné hlty rumu na rozjezd a doufal, že to v té zimě vydrží až do rána.

Nestor Traumer se za vámi broučkové a беруšky vrátí v příštím sloupku Hermana Traumera s názvem „Vlečka“.

I. K.

Faksimile: List Ladislava Klíma Marii Kösslové

Ладислав!

*Bylo by hodně malicherné, kdybych slovem Vám
dáným, že nebude Vám psát, rázal se tak otrocky, že
nesměl bych poslat Vám ještě tento pozdrav, na nějž od-
pověď ovšem žádat nemohu*

*Děkuji velice za Vaši návštěvu. Je sladkými jeň povídy
vzpomínám na ni, ač nebylo mi po odchodu Vašem nijak
příjemno.*

*Co vše to znamenalo, dosud je mi temno. Různé vyhlady
se mojí, - který odpovídá skutečnosti, nemám. Nejvíce láži
hravda, jak má ve vryhu, uprostřed. Dobře to bylo, - at
takové či onaké.*

Odpuště, čím jsem Vám zbláznil, - snad nebude to těžké:

*lehko býva' člověku odpuštět těm, o nichž ví, že jim
draký byl, jest a bude.*

*Tělo Vám, Marylko, přijmu zdraví a radost, - a věřte,
že nabudete tělesného zdraví, nabudete-li radosti; ale
jen pak zavítá k Vám radost, ať zhošíte se irrationalit
Je povahy, kterými, ale důvěřejších slov Vašich, sama. Lže
nejvíce škodíte. Jsem přesvědčen, třeba žní to paradoxně,
že v okamžiku, kdy dovedla byste odvrhnout je, zmizely
by i Vaše fyzické útrapy, nejvíce nic než následky a
křesťsa duševní nevyrovnanosti, nepřímosti, neupřímnosti -
rostli.*

Václav

Vysočany 10. / II. 10.

Doporučujeme:

PONAVAFEST: 22./24. 5. 2020, Park Lužánky, Brno
Inženýr Vladimír, Zaracha, Tygroo, Noir Voir, Echt!, Tichá dohoda,
Jakub Čermák, Karel Vepřek, Josef Klíč, NOCZ & Choir, Tobias
Delius, Country Paradise, Spinifex, Tomáš Vtípil a další

KRÁKOR: 12./13. 6. 2020, Ostopovice

UNDERGROUND, ALTERNATIVA, SPODNÍ PROUDY
BEZHLAVÝ FESTIVAL NA VLNĚ HORÍČÍHO PSA

KRÁKOR

12. A 13. ČERVNA 2020

OSTOPOVICE U BRNA, V RUINÁCH HITLEROVY DÁLNIČE
ZA KAŽDÉHO POČASÍ I REJZIMU, KŘTY, DISTRO, BŮFE, FESTIVAL JE KUŘÁČKÝ
PERMANENTKA NA OBA DNY: 250 KORUN V PŘEDPRODEJI
PŘEDPRODEJ V NÁRADÍ ADMIRA, PODRUHOVA 3, BRNO-LÍSEN

PODRABNĚ INFORMACE:
ACTUALIZOVANÝ PROGRAM:
ARCHIV FESTIVALU: **SPODNIPROUDY.CZ**

STARÁ DOBRÁ RUČNÍ PRÁCE
ZEMĚŽLUČ * YLO AFRICKÝ SLON
ALEX KELMAN * NEGERO
DIE RETARDOVANÝ KOKSOPLYN
POSTIŽENÁ OBLAST * ČOČKA
VELKÁ POTREBA * GREYNBOWNES
CHÓR VÁŽSKÝCH MUZIKANTOV
BUMFRANG 3 * OSCAR BAND
AT BONA FIDE * LO/VE
METALURG * PLUM DUMPLINGS
PENTAGRAMČEK * GOT SOME
PERMON BALET SUPERSTAR
MARTIN REŽNÝ * MANCUSO1999
PSYCHEDELICKÁ BARBORKA
JANELE Z LIKŮ * TOMÁŠ HÁJEK
SIBÉRIJA * HLUBOKÉ BEZVĚDOMÍ
KÁTA BREKEKEX * MIKY MARUSJAK
SDRUŽENÍ BB ZDE * TICHÉ LODI
3PSILON * NICMOC KVINTET
NÁVRATNÍČEK * SWIMMING SLOTH

POŘADÁ VYDAVATELSKÝ SKLEP EARS&WIND RECORDS A STUDIO KNAJENKULTUR
AGENTUM OSA A BUZEREJÍCÍM UŘEDNÍKUM VSTUP ZAPOVĚZEN, ČU...T NA FESTU NECHCEME!

KONEC LÉTA U SKALÁKA: 28./29. 8. 2020,
Skalákův mlýn, Meziříčko u Želetavy

Předplatné:

Roční předplatné pro rok 2020 je 200 Kč (pět čísel).
Předplatitel automaticky dostává rozšířená čísla. Cena
čísla je 30 Kč, cena rozšířeného čísla obvykle 50–100 Kč.
Kontakt: igor.latal@botmail.cz, Archiv: spodniproudy.cz

Oheň na střeše:

Vláda z důvodu nákazy koronavirem uzavřela hranice, školy, některá města a obce, hospody, zakázala veřejné akce a nakázala nosit roušky. ••• V Japonsku je na trhu nový typ smartphonu s umělou inteligencí, která rozpozná záměr pořídit hanbatou fotku a telefon zablokuje. ••• Jihokorejská centrální banka stahuje z oběhu některé bankovky a posílá je do karantény kvůli koronaviru, některé nemine spálení. ••• Ministerstvo financí navrhlo trojí sazbu DPH na prodej čepovaného piva, a to podle toho, jestli ho vypije v hospodě (10 %), nebo si ho dá načepovat do džbánu (15 %), nebo když si ho dá u stánku (21 %). ••• Poprvé v historii nezemřel za celý rok v dolech OKD žádný horník. ••• Panenka Barbie má nový design – nově se můžeme těšit na panenky bez vlasů, s kožní poruchou vitiligo, s protetickými končetinami či panenky-vozičkářky. Firma Mattel tím chce představit pestrý a rozmanitý pohled na módu a krásu po výtkách, že protěžeje nerealistický ideál štíhlé bělošky. ••• V roce 2022 mají být odstaveny všechny německé jaderné bloky – předpokládá se nárůst cen elektřiny. ••• Pornostránky Pornhub, RedTube a YouPorn čelí žalobě od neslyšícího newyorčana za to, že videím chybějí titulky a divák tak nemůže pochopit dialogy. Údajně se jedná o rozpor se zákonem Americans with Disabilities Act z roku 1990, zakazující jakoukoli diskriminaci postižených američanů. ••• Iránský parlament uzákonil, že všichni američtí vojáci jsou teroristé. ••• Saská ministryně spravedlnosti Katja Meier se distancovala od textů punkové kapely, ve které hrála v 16 letech na basu. Zpívali například „Advent, advent, policajt hoří, nejdřív jeden, pak dva, pak tři.“ Ministryně texty neskládala ani nezpívala, opozicí byla přesto vyzvána k rezignaci. ••• Nástupník britského trůnu Harry se se svou ženou Meghan vzdali rolí v královské rodině. ••• Europoslanc za KDU-ČSL Tomáš Zdechovský napočítal ve své straně 22 gayů a leseb. ••• Město Přerov připravuje mapu strachu. Má ukázat, kde se obyvatelé nejvíce bojí. ••• Na svatého Valentína se prodal rekordní počet viagry. Provokatérka Agata Prachařová vystavila tělo v bikinách a Osmel Martinez Azcue po návratu z Číny učinil testování na možnou nákazu koronavirem. Nemocnice v Miami mu za úkon účtovala 3000 dolarů. Modelčiny útlé nožky pravděpodobně obdivoval i blondatý fešák Zdeněk Turek. ••• Hledám Emo kluka na pokec, seznámení a i možná víc. Okolo 14–17 let. Příspěvek na emoseznamka.estrancky.cz z roku 2016. ••• Turecký záložník vloni pořebral na hřišti čtyři protihráče. ••• Na Nových sadech v Brně letos hořela dodávka. ••• Stanice Al Jazeera informovala o tureckých dronech nad syrským Idlibem. „Do Opavy nic nešlo určitě a nedováželi jsme ani do žádné jiné lokality v Moravskoslezském kraji,“ potvrdila v roce 2011 Lubomíra Chlumská ze společnosti Country Life, že bezprostřední nebezpečí z importovaných salátových okurek ze Španělska zdejšími obyvatelům nehrozilo a nehrozí. ••• Zemřel zpěvák Jan Vyčítal. ••• Fotbalista francouzské okresní ligy v Lotrinsku pokoušel vloni penis protihráče. Oběť jeho útoku byla vyloučena z ligy na půl roku. ••• Krásnou bloggerku Jekatěrinu Karaglanovou našli mrtvou v kufru v moskevském bytě! V Rusku výrazně podražil česnek, o čemž revue DNO rovněž opoměl referovat. ••• Muž roku listu Gazeta Polska za rok 2007 zatkl Muže roku Gazety Polskiej pro rok 2009, jak nařídili Muži roku Gazety Polskiej na léta 2019, 2015 a 2004. Mezitím ministr ve vládě Muže roku Gazety Polskiej na léta 2016, 2017 a 2018 byl svědkem toho, že Muž roku 2009 zkonfiskoval jeho dokumenty a zatkl jeho syna. ••• Chuck Norris má 80 let. ••• Spojení piva Corona a koronavirus firmu Constellation Brands stálo 170 milionů dolarů. Celkově věříme, že spotřebitelé chápou, že mezi virem a naším výrobkem neexistuje vazba,“ řekla Maggie Bowmanová, vedoucí komunikace producenta piva Corona. Alternativně se objevil nápad přejmenování piva Corona na pivo Ebola. ••• Rázové zvukové vlny do penisu léčí poruchu erekce, tvrdí autoři z Neapolské univerzity. ••• Jurij Gagarin v kosmické lodi Vostok 1 roku 1961 z kosmodromu Bajkonur odstartoval první cestu do vesmíru, zodpovědné posláním bylo však svěřeno papírenskému kombinátu v leningradské oblasti až v roce 1969, kdy zde začala výroba toaletního papíru pro Sovětský svaz. ••• Vnuk posledního rakouského císaře a českého krále Karel Habsburský se nakazil koronavirem. ••• Na muslima.com frčí seznamka pro život mezi muslimy. Díky tolika židovským singlům, kteří jsou aktivní v Jdate, usnadňujeme nalezení nějakého zvláštního Žida, informuje jdate.com. Seznamka křesťanská.cz hlásá „najdete si věřícího partnera“ a buddhismdating.com láká na mír, lásku a harmonii. „Když milovaná láska komic ky zdechne na rakovinu“ najdeme na katalogiseznamka.cz – prý dokáže rozesmát. ••• Řecká imigrační policie střílí na uprchlíky ostrými náboji, ale Bohuš Matuš se už s Lucinkou na veřejnosti neukáže, prý by z toho byla zase nějaká ostuda. ••• Sloni rabovali v čínské vesnici. Vypili sud s pálenkou a opili usnuli v polích. ••• Mucha má 30, oslavu narozenin musela kvůli koronaviru zrušit. ••• Zemřel recitátor a básník Mirek Kovářík. ••• Ozzy Osbourne má Parkinsonovu nemoc. ••• Čínská komunistická strana se omluvila rodině lékaře, který v prosinci jako jeden z prvních varoval před novým koronavirem a následně na COVID-19 i zemřel. ••• Zemřela Eva Pillarová. ••• ••• Web chlast.cz není dostupný.

Φ&Γ

Tiráž: Uši a Vitr – noviny potulné akademie • založil J. E. Frič v roce 1996 • od r. 2012 vycházejí jako samizdat s pomocí Boží a přátel • redakce: Fido, Honza Bartoň, Milan Haußmann • přispěvatelé: Miky Marusjak, Květuzor Škvírkó, Vojtěch Landa, Ivosh Krejzek, Luboš Vlach, Hynek Tichý, Tom Odpad, Jan Florián, Vladimír Jaromír Horák, Státý Lukáš, Ivo Motl, EZT, Marcela Poučová • fotografové: Zdeněk Vykydal, Dušan Matuška, Marie Němcová